

- » Štúrovo pero
- » Konferencia Ján Pavol II a mládež
- » INTERVIEW s Michalom Dyttertom
- » Odvolávanie rektora

blog študentov žurnalistiky ffku
<http://zumag.ku.sk>

2⁶

najlepší vysokoškolský časopis
na Slovensku

papierová verzia časopisu
študentov katedry žurnalistiky ffku v ružomberku
<http://zumag.ku.sk/papier>
ročník 3 | číslo 6 (máj 2006)

6

:indoor

:outdoor

:interview

:téma

:hydepark

:i-netoviny

:fotoreport

:mediálne

:P.O.Box

:menzoviny

:duch-na-ku

Časť redakčného tímu. (foto by Juraj Považan)

» Editorial

„Vážení pôzoštáli,

Zišli sme sa tu, aby sme si uctili pamiatku nášho zosnulého Zumagu. Bol dobrý. Jediný svojho druhu na KU, teda jediný.

Čo si to ten šaško v šedom kvádre o sebe myslí? Čo to hlása, však sestne dáva. Potí nepochopiteľné moju myšľou hlášky-splašky. A čo tu robia všetci moji blízky? Aha Peťo K., aha Dávid J., aha Janka J., a iní... A prečo sú všetci v čiernom? Tak Dávida pochopím, ale vy?

Bol to element mnohých stránok. Zaujímal sa o šport, vedu, kultúru, dianie a hlavne o dianie.

Dianie, šport, veda, kultúra ... to tu predsa stále riešim. Len nechápem, prečo mňa riešite v čase minulom, prečo hovoríte o mne ako o zosnulom?

Už to nebudem naťahovať, pravda je taká, že Zumag medzi nami nebude najbližších pár mesiacov, lebo bude hibernovať po dobu týchto x-mesiakov, a potom zreinkarnuje v nový, krajší, lepší, budúci víťaz herkules FF KU štúrovho pera.

Ľudia, vôbec vám nerozumiem, krátkodobú jasnú žiaru strieda tmavý bod, ktorý ma začína pohlcovať ... vnáram sa do tunela ... Začínam chápať Šaška, čo to tu blábolil jeho reči zrazu dostávajú zmysel ... chápem už Dávida J., Janku J., Peťa K. ... teda Dávida stále nechápem ... cítim sa tak zvláštne ...

**Róbert Bocko a Vincent Lupták
Mená do úvodníka prepožičali V. Bocko a R. Lupták.**

Časopis študentov žurnalistiky :ZUMAG

Ročník II. + I.
Vychádza každý mesiac
v semestri
(6. číslo, máj 2006)

:počet strán
24

:šéfredaktor
Peter Kravčák

:redaktori
Vladimír Buzna
Dávid Juck
Janka Jurčišinová
Monika Kureková
Róbert Lupták
Dušan Petričko

:grafika
Mária Minichová
Ľubica Kubíšová

:editori
Marica Okálová

:foto
internet, autori

:tlač
Rektorát KU

:cena
Symbolických 5,90 Sk

:predaj
Redaktori kolportérsky
Vrátnice na FF KU
CopyCentrum na FF KU

**:svoje postrehy a konštruktívne námety
nám môžete posielat na**
zumag@fphil.ku.sk
(redakčný e-mail)

» Redakcia

Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisu. Publikované príspevky sa nemusia stotožňovať s názormi redakcie.

» Štúrov odkaz na Filozofickej fakulte KU

Vedecký seminár s názvom Ľudovít Štúr v súradniciach času pripravila v stredu 19. apríla Filozofická fakulta (FF) Katolíckej univerzity (KU) v Ružomberku v spolupráci s Maticou slovenskou (MS) v Martine pri príležitosti Roka Ľudovíta Štúra.

Rok, ktorý iniciauje Slovenská národná knižnica (SNK) v Martine, pri príležitosti Štúrových jubileí 190. výročia narodenia (28. októbra 1815) a 150. výročia smrti (12. januára 1856), si na seminári študenti a pedagógovia pripomenuli štyrmi referátmi s predstaviteľmi MS a Slovenskej akadémie vied (SAV).

„Bol to človek obklopený ľuďmi vynikajúcich kvalít. Je to tragédia, že jeho púť skončila tak rýchlo. Zanechal v nás ale stopy vryté do dejín,“ poznamenal nad profilom tejto osobnosti vedecký tajomník MS Tomáš Winkler.

Nad organizáciou Roka prevzal záštitu preident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Rok slávnostne otvorila Celonárodná spomienka na 190. výročie narodenia, ktorá sa konala uplynulý rok v jeho rodnej obci Uhrovce. Spomienka na 150. výročie úmrtia sa uskutočnila v januári v Modre. Záver Roka Ľudovíta Štúra sa bude konať v novostavbe Slovenského národného divadla v Bratislave 22. októbra 2006.

Michal Lipiak

» Textové modely ako teoretický

a didaktický problém

Slovenská jazykovedná spoločnosť (SJS) pobočka Ružomberok (PR) pri Filozofickej fakulte (FF) Katolíckej univerzity (KU) v Ružomberku pripravila v utorok 28. marca prednášku jazykovedca a vysokoškolského učiteľa, prof. PhDr. Jána Findru, DrSc.

„Ján Findra je typ vedca, ktorý sa vždy chcel dostať k adresátovi. Rozvíja Mistríkovskú (pozn. aut. jazykovedca Jozefa Mistríka) líniu, ale ide najmä po hĺbkových veciach, pretože prepája teoretické, didaktické a pragmatické,“ povedal o ňom predseda SJS PR a vedúci katedry žurnalistiky na FF KU prof. Jozef Mlacek.

Profesor Ján Findra priblížil poslucháčom katedry Slovenského jazyka a Literatúry a študentom z iných odborov problematiku textových modelov a ich vzájomného prepojenia v didaktike a pragmatike. Svoje tvrdenia ilustroval na základe troch príspevkov od dvoch autorov a vlastného pohľadu cez tematické schémy na textové modely.

Jazykovedec Ján Findra sa narodil 25. marca 1934. Po absolvovaní Gymnázia Boženy Slančíkovej-Timravy v Lučenci odišiel do Bratislavu, kde vyštudoval slovenčinu a historiu. Pôsobenie na Pedagogickej škole v Lučenci na začiatku šesťdesiatych rokov zmenil na vtedajší Pedagogický inštitút v Banskej Bystrici. Po vzniku samostatného štátu sa stal prvým vedúcim Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. Profesor Ján Findra za svoju vedeckú, odbornú, organizátorskú a spoločenskú činnosť získal viacero vysokých prestížnych ocenení. Jeho osobnostný profil zdobí význačné lingvisticke prehľady, literárnovedné publikácie a čažiskové encyklopédické diela (zdroj životopisu - internet).

Michal Lipiak

» Americký veľvyslanec v aule Jána Pavla II

Vzácna návšteva zavítala na pôdu Filozofickej fakulty 24. apríla. Bol ľuďom mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Spojených štátov amerických na Slovensku Rodolphe Vallee.

Amerického veľvyslanca prijali rektor KU s predstaviteľmi rektorátu, predsedu Akademického senátu KU a ďalší akademickí činitelia z fakúlt. Po prijatí sa Rodolphe Vallee predstavil v aule Jána Pavla II. na FF KU s prednáškou Pozitívna úloha Slovenska v medzinárodnej komuniti.

Akademickej obci KU veľvyslanec odkázal, že sú dôležitou súčasťou medzinárodného spoločenstva. „Máte významné skúsenosti, ktorými môžete prispieť k rozvoju celého Slovenska,“ uviedol.

Rektor KU Boris Banáry v tejto súvislosti povedal, že si váži tak významného hosta, ktorý zavítal na takú mladú univerzitu, akou KU je. Zároveň vyzdvihol slovensko-americké vzťahy na univerzite.

Rodolphe Vallee si spolu s dekanom FF KU Imrichom Vaškom zapálením sviečok pri pamätníku nenarodených detí pripomenuli aj Deň počatého dieťaťa.

Veľvyslanec USA v Ružomberku navštívil aj primátora Ružomberka Juraja Čecha, spoločnosť Mondi Business Paper SCP, Vlkolíneč, zimný a futbalový štadión.

Michal Lipiak

»Stratený syn

sa predstavil

Muzikál Stratený syn uviedlo v pondelok 3. apríla mládežnícke spoločenstvo zo sídliska Fončorda v Banskej Bystrici v aule Jána Pavla II. na FF KU v Ružomberku.

V približne hodinovom vystúpení, ktoré na motívy myšlienky z blického podobenstva o märnotratnom synovi napísal Slavo Kráľ z Bratislavы, sa predstavilo desať členov súboru. Spoločenstvo ilustrovalo posolstvo Božej lásky, lútosti, pokánia a odpustenia.

„Na muzikál sme nerobili konkurz. Ponúkli sme možnosť hrať každému, kto chcel,“ hovorí o jeho príprave Martina Gromová, režisérka súboru. Ešte pred jeho uvedením cvičilo spoločenstvo rozličné akadémie, zložené z hudby a slov.

Predstavenie Stratený syn malo premiéru minulý rok na druhú veľkonočnú nedelu. Okrem vystúpenia v Ružomberku s ním mládežnícke spoločenstvo vystupovalo viackrát v rámci banskobystrickej diecézy (Kremnica, Jastrabá, Bzovík, Žilina, Prievidza, B. Bystrica). „Naše spoločenstvo je úplne normálne. Všetci sme sídliskové deti, ktoré dostali možnosť stretnať sa na fare a formovať svoj vzťah k Bohu a k iným,“ uvádzá Martina Gromová na adresu spoločenstva, formujúceho sa už od roku 1997.

V závere predstavenia odovzdali členovia súboru divákom malé prekvapenie. Vyžrebovaným výhercom venovali tri hodnotné ceny. Ďalšie prekvapenia chystajú v máji a septembri. „Najskôr by to mal byť koncert chvály a neskôr nový muzikál. Všetko je ale v rukách Božích,“ dodala člena spoločenstva Martina Gromová.

Michal Lipiak

»Výhrada vo svedomí - priestor slobody

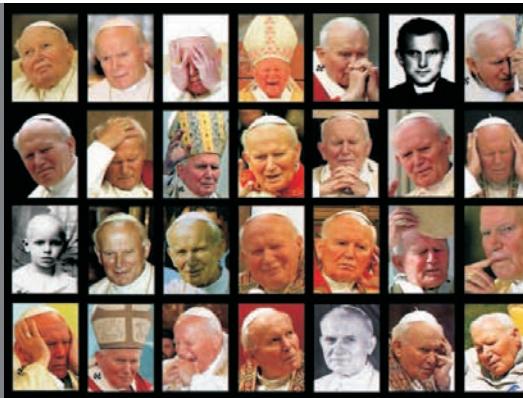
V miestnosti Ladislava Hanusa sa 25. marca predstavil s prednáškou Demokratický štát a výhrada vo svedomí poslanec Národnej rady (NR) Slovenskej republiky (SR) a exminister spravodlivosti Daniel Lipšic a poslankyňa NR SR Mária Majdová.

„Výhrada vo svedomí je inštitút, ktorý rozširuje priestor slobody. Rieši situácie, do ktorých sa dostáva jednotlivec,“ povedal dnes pred poslucháčmi Daniel Lipšic. Reagoval aj na základné výhrady a námiety, ktoré boli vnesené proti prijatiu zmluvy.

Poslanec Lipšic považuje za dôležité, že o otázkach svedomia sa začalo hovoriť vo verejnem živote. V diskusii s akademickou obcou uviedol, aké budú ďalšie kroky Kresťansko-demokratického hnutia v otázke zmluvy o výhrade vo svedomí. „Budeme ju presadzovať,“ podotkol. Prioritou by ale podľa neho mali byť otázky v oblasti podpory vzdelania a rodiny.

„FF KU je vedecká, pedagogická, duchovná a kultúrna inštitúcia, kde je sloboda svedomia, vzdelávania, hádanka a tvorenia,“ povedal dekan FF KU Imrich Vaško, ktorý dnes zároveň odovzdal poslankyni NR SR Márii Majdovej pamätnú medailu za zásluhy o vznik a rozvoj KU v Ružomberku.

Michal Lipiak

»TÝŽDEŇ S JÁNOM PAVLOM II.

Filmovou videoprojekciou 60-minútového dokumentu talianskej televízie RAI s českým dabingom - Štvrtstoročie s Jánom Pavlom II. a bohoslužbou v kaplnke svätého Alberta Velkého na FF KU v Ružomberku otvorili v nedelu 2. apríla večer študenti KU Týždeň s Jánom Pavlom II..

Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka pri príležitosti prvého výročia smrti pápeža Jána Pavla II. pripravilo sériu podujatí so spomienkou na tohto pápeža. „Bol to pápež, ktorý si cíl pravdu a bojoval za ňu,“ povedal o ňom v krátkej diskusii jeden zo študentov po skončení filmu. Páter Štefan Halienka, jeden z univerzitných kaplánov, vyzdvihol jeho ľudskosť a veľkosť.

Cieľom Týždňa s Jánom Pavlom II. bolo podľa správcu UPaC, univerzitného kaplána Jozefa Žvandu, priblížiť študentom, pedagógom a zamestnancom KU osobnosť pápeža Jána Pavla II., ktorý svoju službu na Petrovom stolci hlboko poznačil smerovanie dnešného sveta.

„Nielen kresťanom, ale aj veriacim iných vierovyznani či neveriacim, ukazoval dôležitosť viery v živote človeka, na dôstojnosť ľudskej osoby, na civilizáciu lásky a pozýval k budovaniu pokoja a dobra vo svete,“ povedal.

Michal Lipiak

»Akadem aj tento rok opäť v Ružomberku

Jubilejný 15. ročník najväčšieho stretnutia slovenskej akademickej kresťanskej mládeže Akadem sa aj tento rok uskutoční v Ružomberku. Mladí veriaci sa budú počas dvojdňového podujatia zamýšľať nad jeho hlavnou tému Budme svet(l)om a citátom zo Sv. písma a zároveň tému posolstva sv. otca Benedikta XVI. – „tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch.“

Organizátori tohtoročného Akademu chystajú niekoľko noviniek. Tou hlavnou by mala byť zmena priestorov, kde sa budú konať jednotlivé body programu. Kostol sv. Rodiny Rybárpole by mal nahradíť Farský kostol sv. Ondreja a kostol Povýšenia sv. Kríža. Vysokoškoláci z celého Slovenska by mali byť ubytovaní na cirkevných stredných školách v meste a program sa má presunúť do športovej haly Koniareň. O ďalších novinkách budú organizátori priebežne informovať.

Prvé stretnutie akademickej kresťanskej mládeže sa uskutočnilo v roku 1992 v Banskej Bystrici. Po vzniku pastoračných centier na slovenských univerzitách pretrvávala potreba vysokoškolákov stretnať sa, preto vznikol Akadem. Podujatie každoročne organizuje Združenie kresťanských spoločenstiev Bratislavы v spolupráci so zástupcami z univerzitných pastoračných centier na Slovensku a Radou pre univerzity Konferencie biskupov Slovenska.

Michal Lipiak

» Krásy Liptova pohromade

Krásy regiónu Liptova, jeho turistické atrakcie, možnosti ubytovania a stravovania nájdú všetci turisti aj v publikácii s názvom Stredný a horný Liptov. V uplynulých dňoch ju vydalo mesto Liptovský Mikuláš v spolupráci so Združením miest a obcí Liptova. Informovala nás o tom vedúci Oddelenia stratégie, marketingu a komunikácie Mestského úradu v Liptovskom Mikuláši a poslanec Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Ján Kuska. Farebná brožúra vyšla v náklade vyše 20 tisíc kusov. Má formát A5 a na 20 stranach sú v nej zastúpené obce stredného a horného Liptova, tamoxie hotely, penzióny, reštaurácie a stravovacie zariadenia. Publikácia podľa Kusku vyšla v poľsko-nemecko-anglickej mutácii a v slovensko-rusko-maďarskej mutácii. Doteraz rozdali asi 5 000 kusov na veľtrhoch cestovného ruchu v Prahe, v Brne a v Bratislave či samostatných výstavách, na ktorých sa spolupodieľal ŽSK. Kuska podotkol, že publikáciu poskytnú tiež cestovným kanceláriám v regióne, turistickým informačným centrám a zastupiteľským úradom Slovenska v zahraničí. Propagačnú brožúru vydali v rámci projektu Turistický marketing Liptova, ktorý sumou takmer 14 tisíc eur (približne 520 tisíc Sk) podporila Európska únia.

Liptovské termálne kúpaliská poskytnú relaxáciu v každom ročnom období. Na snímke najznámejšie a najnavštievovanejšie z nich Aquapark Tatralandia.

» Bošelovej „pletené“ spomienky

Do polovice apríla mohli návštěvníci Centra Kolomana Sokola v Liptovskom Mikuláši obdivovať tvorbu textilnej výtvarníčky Marty Bošelovej (na snímke) Ružomberka. Výstava bola netradičnou autorskou retrospektívou. Bošelová formou výtvarných textilných záznamov odkazovala k svojim predchádzajúcim tvorivým etapám. Tri výstavné celky - Z archívu, V.I.P. Génius loci predstavili v novom rozmere tvorbu autorky známej doteraz najmä z oblasti odevnej tvorby. Zároveň odkázali na skutočnosť, že oblasť inšpirácie úžitkového a voľného umenia môže byť spoločná. „Čitateľnou sa stáva inšpirácia krajinou a tradíciou, ktorá sa objavovala aj v predchádzajúcich realizáciach, vzhľadom na ich úžitkovosť však nebola až taká zjavná,“ povedala o Bošelovej diele Zuzana Gažíková, riaditeľka Galérie P. M. Bohúna v Liptovskom Mikuláši. Akademická maliarka Marta Bošelová je absolventkou textilu na Vysokej škole umeleckého priemyslu v Prahe. Od roku 1992 žije a tvorí v Ružomberku, kde pedagogicky pôsobí na Katedre výtvarnej výchovy PF KU. Je členkou umeleckého združenia Rozeta. V nedávnej minulosti sa výtvarný záujem Bošelovej sústredoval predovšetkým na tvorbu pleteného odevu.

Text a snímka: (na)

» Veľkonočné zvyky pod jednou strechou

Ľudoví remeselníci deťom odovzdali odkaz generácií. Školáci si mohli vyskúšať napríklad pletenie veľkonočných korbáčov či zdobenie medovníkov. Na snímke je ľudový rezbár.

Veľkonočné tradície a zvyky regiónu Liptova spoznávali žiaci ružomberských základných škôl počas podujatia Veľká noc príde... v Liptovskom múzeu (LM) v Ružomberku. Približne 500 mladých návštěvníkov si vyskúšalo pletenie veľkonočných korbáčov z prútia, aranžovanie veľkonočných ikebán, kytič a zdobenie perníkov s veľkonočným motívom. Tému príchodu jari školákom a ich učiteľom priblížila aj prednáška, ktorá sa venovala zvykosloviu starých Slovanov. Ľudoví remeselníci predviedli zdobenie veľkonočných vajíčok rôznymi technikami - opletaním drôtu, voskováním, maľovaním, palíčkováním a olepovaním. Pravú veľkonočnú atmosféru vo výstavnej sále múzea navodil Detský folklórny súbor Liptáčik, ktorý predvedol vynášanie symbolu zimy Moreny. Zriaďovateľom LM v Ružomberku je Žilinský samosprávny kraj. Exponáty ružomberského múzea môžu návštěvníci obdivovať v týždni od 8.00 do 16.00 h, cez víkendy od 13.00 do 16.00 h.

Text a snímka: (na)

„Vysoko hodnotím poznatky mladých ľudí v otázke rodovej rovnosti. Sú zároveň dôkazom toho, že Olympiáda ľudských práv nie je len o akademických vedomostach, ale aj o riešení aktuálnych problémov života,“ povedal odborný garant OLĽP, slovenský politológ Miroslav Kusý.

» Mladí olympionici a ľudské práva

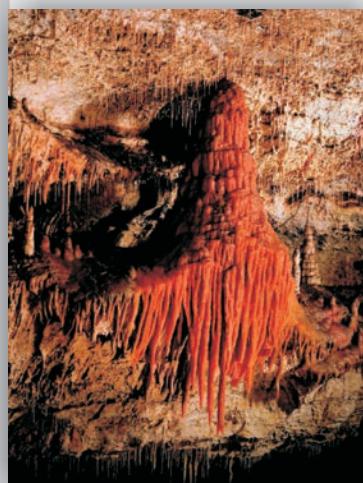
Vítazom 8. ročníka Olympiády ľudských práv (OLĽP), ktorá sa tento rok konala v Jasnej pri Liptovskom Mikuláši, sa stal Tomáš Šťastný z Gymnázia Dominika Tatarku v Poprade. Druhá skončila Adela Tkáčová z Gymnázia vo Vranove nad Topľou a bronzový bol Viktor Szabo z Gymnázia na Mokrohájskej ulici v Bratislave. Počas troch finálových dní 62 študentov z celého Slovenska riešilo prípadové štúdie a obhajovali eseje pred odbornou porotou. Do základných kôl súťaže, ktorej hlavnou tému bola Rovnosť, príležitosť a rodová rovnosť, sa podľa koordinátorky podujatia Beáty Kujanovej zapojilo vyše 4 000 študentov. Do celoštátneho finále postúpilo osem najlepších súťažiacich z každého krajského kola. Ceny pre najšikovnejších olympionikov boli lákavé. Traja z nich pocestujú na celosvetovú konferenciu Medzinárodnej organizácie pre ľudské práva do Frankfurtu nad Mohanom. Ďalší plati pôjdu na seminár do bulharského mesta Primorsko. Študentov motivovala aj mimoriadna cena v podobe mesačného pobytu. Jej držiteľ strávi dva týždne v Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva a dva týždne v Talianoch. Cieľom OLĽP je budovanie právneho vedomia u mladých ľudí. Aktuálny ročník im priblížil problematiku rovnosti, príležitostí a znevýhodnených. Počas trojdňového celoštátneho finále sa študentom venovali hostia, ktorí im priblížili prácu v medzinárodných inštitúciach a organizáciách zaobrajúcich sa ochranou ľudských práv. OLĽP vyhlasuje každoročne ministerstvo školstva a koná sa pod záštitou podpredsedu vlády pre európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Pála Csákyho. Podujatie je súčasťou projektu Život bez predsudkov podporeného z Európskeho sociálneho fondu z programu Equal. Organizujú ho Občianske združenie Olymp a Pro Donum v spolupráci s príspevkovou organizáciou Iuventa.

Text a snímka: (na)

» Žiadana zamrznutá nádhera

Približne 685 tisíc ľudí navštívilo vlane dvanásť sprístupnených jaskyň, ktoré prevádzkuje Správa slovenských jaskyň (SSJ) v Liptovskom Mikuláši. V porovnaní s rokom 2003 zaznamenali výšiu návštevnosť o 37 tisíc ľudí. Podľa pracovníčky SSJ v Liptovskom Mikuláši Ľubici Nudzíkovej výšie čísla návštevnosti súvisia s opäťovným otvorením Harmaneckej jaskyne. Najviac ľudí až 160 tisíc minulý rok obdivovalo krásy Demänovskej jaskyne slobody pri Liptovskom Mikuláši. Do Belianskej jaskyne prišlo 115 návštevníkov a do Demänovskej ľadovej jaskyne 106 tisíc turistov. Demänovská jaskyňa slobody sa nachádza v Národnej prírodnej rezervácii Demänovská dolina na území Národného parku Nízke Tatry. Jej dĺžka je 8 126 metrov a vytvorená je v strednotriásových vápencoch ponorným tokom Demänovky. Turistov v nej lákajú mohutné sintrotvé vodopády a stalagnáty, sférolitické stalaktity a mnohé ďalšie formy stalaktítov i stalagmitov. Jaskyňu objavili v roku 1921, jej časť sprístupnili o tri roky neskôr. Horné časti prevádzkujú od roku 1933.

Text a snímka: (na, l'a)

» Rázusa sprítomňuje socha

Odhalenie pamätníka známemu spisovateľovi a básnikovi Martinovi Rázusovi vlane v Liptovskom Mikuláši patrilo k najdôležitejším udalostiam, ktoré usporiadal Spolok Martina Rázusa. Na poslednom valnom zhromaždení spolku to uviedol jeho predseda Ján Juráš. Podotkol, že vybudovanie pamätníka Rázusovi stalo 1,5 milióna Sk. Prispeli naň sponzori, darcovia v zbierke, polovicu ceny poskytlo mesto Liptovský Mikuláš. Sochárske dielo skrášľuje park pred liptovskomikulášskou radnicou. Stavba je v tvaru nadrozmernej pootvorenej knihy a kazateľnice. Dotvára ju spisovateľova polofigúra odliata do bronzu. Spolok Martina Rázusa usporiadal za štyri roky svojej existencie viacero podujatí, niektoré z nich celoslovenského rozsahu. Patril k nim napríklad aj Cyklomaratón po stopách M. Rázusa či Rázusove dni v Liptovskom Mikuláši, pri príležitosti 115. výročia narodenia v roku 2003. Spolok Martina Rázusa vznikol vo februári 2002 s cieľom oživiť duchovný, literárny, ľudský i politický odkaz velikána literatúry prostredníctvom propagácie jeho diela. Známy slovenský spisovateľ Martin Rázus sa narodil 8. októbra 1888 vo Vrbici. Po štúdiách na lýceu v Kežmarku, absolvoval evanjelickú teologiu v Bratislave a v Edinburgu. Ako farár pôsobil v Pribyline, Moravskom Lieskovom a od roku 1930 v Brezne. Medzi jeho najvýznamnejšie literárne diela patrí Maroško, Maroško študuje, Matka, Bombura či Bača Putera. Martin Rázus zomrel 8. augusta 1937 v Brezne.

» Žilina prekvapujúco majstrom

Po 316 zápasoch sa v piatok 21. apríla zatvorili ľadové klziská 13. ročníka t-mobile extraligy. Základná časť sa niesla v znamení prekvapení a inak tomu nebolo ani v play-off. Trojica z tzv. veľkej štvorky Slovan, Trenčín a Zvolen vypadala už v prvom kole. Košice ich doplnili v semifinále a tak zákonite prišiel na najvyššom stupienku rad na nováčika. Na úkor favorizovanej Nitry sa do finále prebojovali Žilinčania až zo 6. miesta po základnej časti. Sparing im robili kamzíci z Popradu, ktorí vyradili v semifinále Košice a potvrdili tak slubné herné výkony dosahujúce počas roka.

Verejnosť mierne favorizovala práve podtatracov, no puk je guľatý a navyše sa šúcha po klzkom lade. V siedmich strhujúcich zápasoch finálovej série viac poslúchal žilinských vlkov, ktorí tak ziskom premiérového titulu spustili lavínu osláv vo svojom meste. Žilinčania sú prvým tímom, ktorý narušil hegemoniu tzv. silnej štvorky. Partia skúsených hráčov, ktorá sa stretla v žltzo-zelenom drese, tak pripravila pre hokejové Slovensko malý šok a veľké prekvapenie.

Peter Kravčák

» Príde hokejový ošial?

Od 5. do 21. mája sa v lotyšskej Rige uskutočnia jubilejné 70. majstrovstvá sveta v hokeji. Po vlaňajších Viedenských, kedy boli všetky mužstvá prešpikované hráčmi z NHL, nás tohto roku čakajú „hviezadne suchoty“. Rozhodovať bude momentálna forma, tímový duch a predovšetkým skúsenosť hráčov z európskych klubov. Rovnako sú na tom aj ostatné tímy zo starého kontinentu. Veľké očakávania si Rusi sľubujú do mladého Alexandra Ovečkina, ktorý vo svojej premiérovej sezóne v NHL skončil 3. v kanadskom bodovaní. Kanaďania súce zostavili tím so značným počtom hráčov z profi ligy, no oči divákov a fanúšikov sa budú upierať na Sidney Crosbyho, najmladšieho hráča NHL, s dosiahnutými viac ako 100 bodmi v základnej časti. Slováci pôjdu na majstrovstvá v skromnosti. Po ľažakej olympijskej sezóne (a nikako dôvod nevylúčil ani pretrvávajúce zväzové problémy) odriekla účasť drívavá väčšina zámorských hráčov. Slováci idú na šampionát prevažne s hráčmi z európskych klzísk. Najväčšou posilou je Marián Hossa z Atlanty. Či však takto poskladaný výber dokáže uhrať vytúžené semifinále je otázne.

V súčasnej situácii je možné všetko, aj prekvapenia v podobe účastníkov boja o záchrannu. V Petrohrade 2000 či Nemecku 2001 sme mali taktiež len 6 resp. 7 hráčov z NHL (z ktorých nie všetci boli stabilní členovia svojich družstiev) a dopadlo to odlišne. V Rusku to bolo historické striebro a v Nemecku siedme miesto. Slováci sa v základnej C-skupine stretnú postupne s Bieloruskom, Kazachstanom a Ruskom. V prípade postupu nás čakajú štvrtfinálové partie utvorené z lepšej trojice skupiny B, kde sú: Taliansko, Švajčiarsko, Švédsko a Ukrajina. Tento klúč znamená pre Slovákov jediné. Ak nedôjde k výraznejšiemu prekvapeniu, našim súperom v možnom štvrtfinále bude jeden zo štvorice Fínsko, USA, Česko alebo Kanada!

Peter Kravčák

» Futbal trochu inak

Vynaliezavosť študentov, alebo ako si vystačiť s tým, čo máme...

Kedže sme sa práve vracali z prednášky, na ktorej nás profesor Anton Lauček naladil na športovú vlnu, vyrazilo naše trio (Ja, Miladik a Janík) do telocvične. Našli sme tam aj našich dvoch susedov, tak sa pridali k nám. Akcia bola neplánovaná, preto ako bránky poslúžili stoly a miesto futbalovej lopty pingpongová. O tento typ športu som sa včera pokúšala druhýkrát, takže lopta bola všade len nie v bránke. Všetci, čo hrali proti mne, asi ľutovali svoje prvotné rozhodnutie. Lopta bol totiž problém vidieť keď stála, a nie ešte keď sa hralo. V bránke sa muselo ležať, aby loptička neprekízla a kopáť do nej len veľmi jemne, lebo bola hned rozpučená. Za hodinovú hru sme zničili asi 8 loptičiek, z toho jednu premiovú. Čím dlhšie sa hralo vedela som sa traftiť aj do loptičky. Na záver, aby sa nepovedalo, padol moju zásluhou aj jeden gól (presnejšie ôsmy). Pri boji o posledný víťazný sme nepoznali brata, nikto nemal s nikým zlútovanie, len aby tam padol gól. Nakoniec aj padol, ale do našej bránky. Dnes bude odveta a pokračujeme s tenisovou loptou. Možno o pár dní sa prepracujeme aj k medicinbalu.

Ak sa nudíte aj vy, skúste to. Je to srebro. Človek si vybije energiu, precvičí zrak a možno schudne aj nejaké kilečko.

Katarína Kubalová ZU 1

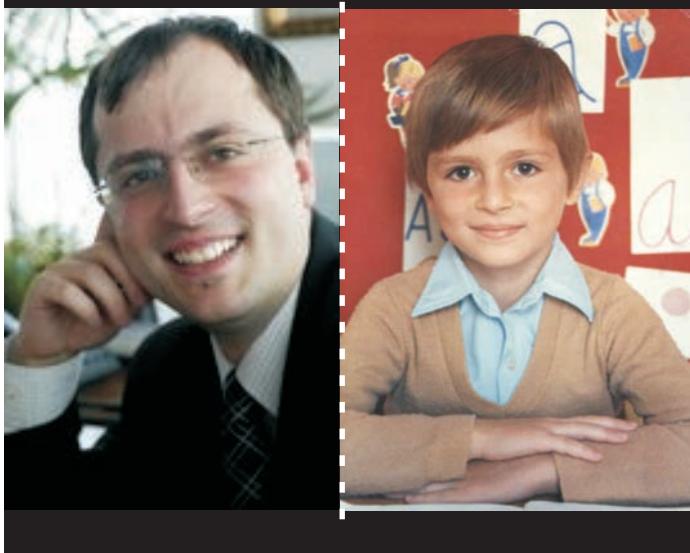

» RODINNE ZALOŽENÝ OPTIMISTA

MIERI DO POLITIKY«

Vyrastal a žije v Bratislave. Odmalička spieval. Hlasivky dral aj u Idy Černekej, ktorá vychovala Petra Dvorského a ďalšie slovenské hviezdy. Aj vďaka tomu absolvoval konzervatórium. Ešte počas „konzervy“ sa vďaka stávke so sestrou dostal na žurnalistiku a politológiu na Komenského univerzite. „Popri štúdiu som stále viac pracoval. Najprv v agentúre SITA dva roky, potom v Žurnále Rádia Twist.“

Pri porovnaní jeho študentských čias v Bratislave s dnešnými v Ružomberku spomína lepšiu náladu a zanietenie v metropole dolného Liptova. S manželkou Gabikou sa spoznal v kapucínskom spoločenstve. Dnes už majú troch synov, ktorým sa snaží zabezpečiť slobodu projektovania vlastnej budúcnosti. Pomáhal pri vzniku katedry žurnalistiky, aby nakoniec sám podľahol vábeniam súčasného prodekanu Petra Olekšáka. Dnes je hovorcom a vyučuje aj na KU. Pozná len dva druhy študentov tých, ktorí majú chut' napredovať, a tých, ktorí ju nemajú. „Chcem len žiť a pracovať čestne a poctivo práve tam a na tom mieste, kde momentálne som“, hovorí člen KDH. Je priamym účastníkom nastávajúcich volieb. Láka ho politika a o premiérovi Dzurindovi si myslí, že nehrá fér. Riadi sa stredovekým heslom Ora et labora. Okrem iného si najlepšie oddýchne za klavírom a pri návrate do detských čias, čo mu umožňujú Gurmákci a počítačové hry. „Najväčšiu radosť mám, keď sa pozerám na manželku a chlapcov a vidím, ako sa rodina mení, rozrastá a napreduje,“ hovorí doktorand na katedre žurnalistiky **Michal Dyttert**.

» V DETSTVE „PAŠOVAL BIBLIE“

Na detstvo spomína veľmi rád. Nadmieru poslúchal a bol chlapec s mierne nechlapčenským správaním, nelákali ho žiadne výtržnosti. Navštievoval špeciálnu triedu s posilnenou a inovovanou výučbou matematiky. Možno to, spolu s pozeraním vzdelávacích programov, zapríčinilo nosenie okuliarov už v deviatich rokoch. „Nemal som ako dieťa veľa voľného času, po škole som chodil do hudobnej na klavír a okrem toho som spieval v Bratislavskom chlapčenskom zbere.“ Vďaka tomu ešte za komunizmu precestoval kus Európy. „A tak som už ako chlapec na vlastné oči videl, že v Nemecku, Francúzsku, Holandsku, Belgicku či Rakúsku sa žije oveľa lepšie ako v komunizme.“ Kto veľa cestuje, má množstvo zážitkov. „Raz sme boli so zborom spievať v Nemecku a bol s nami ako rodičovský dozor aj môj otec. Keď sme sa vrácali, stále ma upozorňoval, aby som sa neopovážil na hranici prihlásiť k svojmu kufru, a aby som sa ho stále nepýtal, prečo je taký ľažký - nedokázal som ho vôbec zdvihnúť a to som mal už 12 rokov. Keď sme ho doma rozbalili, bolo v ňom niekoľko kusov detských kreslených biblií. Prebral ich v Mnichove od pátra Hlinku,“ spomína. Rovnako si dobre pamätá aj na strach a poníženie, keď im colníci prehľadávali autobusy. „Vždy som sa bál, či mi colníci nenájdú tých 100 mariek zabalených v košeliach.“

» VYSOKÁ ŠKOLA? STÁVKA!

Vďaka Bratislavskému chlapčenskému zboru a skorému zmutovaniu hlasu ho oslovila možnosť študovať spev na konzervatóriu. „Rodiča boli veľmi rozumní a pred prijímacími skúškami ma zobraťi k profesorke Ide Černekej.“ Konzervatórium mu dalo veľkú slobodu, a zároveň ho prinutilo veľmi skoro staráť sa o svoj vlastný rast. S množstvom koncertov precestoval veľký kus sveta (USA, Austrália, pol Európy). „Dôležité ale bolo, že som mal veľmi veľa času sledovať dianie v spoločnosti, ktoré bolo práve v rokoch 1990-1996 veľmi búrlivé. Niektorí spolužiaci aj profesori sa mi smiali, že viac chodím v rukách s novinami ako s notami. Čítal a sledoval som všetko.“ Vďaka dennému počúvaniu Žurnálu rádia Twist a čítaniu SME objavil v sebe väšeň pre žurnalistiku. Nedostatok odborných predmetov na konzervatóriu spôsobil, „že práve v oblasti prírodných vied sa doteraz cítim ako pologramotný“ a aspoň dejiny si preto dopĺňal samostúdiom. Konzervatórium so sebou prinášalo aj lukratívnu možnosť zárobku. Predovšetkým pri koncertoch a nahrávaní CD. „No ale v piatom ročníku šestročného konzervatória som pocítil, že ma to táhá ďalej od hudby, že sa chcem venovať spoločenskému dianiu.“ O rok mladšia sestra si vtedy podávala prihlášku na vysokú a zapárala do brata, že ako konzervatorista je nevzdelený, a že by sa na inú školu ako VŠMU nedostal. „Tak som si zobraťi prílohu Pravdy, kde boli uvedené všetky študijné odbory a ukázal jej po chvíli prstom Filozofická fakulta UK kombinácia: žurnalistika-politológia. Už sa nepamätam, o čo sme sa stavili. Poslal som prihlášku a išiel dosť bez prípravy na talentové skúšky. Skončil som v nich na druhom mieste.“ To ho povzbudilo, preto sa na druhé kolo snažil svedomito pripraviť. „Skončil som po týždni štúdia nakoniec na 10 mieste a brali desať ľudí - chápal som to ako Božie riadenie.“ Prijatie na VŠ mu dosť skomplikovalo situáciu. Rok behal medzi univerzitnými a konzervatoriálnymi budovami. „Robil som záverečný ročník s absolvenstkou prácou, koncertom

a predstavením na konzervatóriu spolu s najnáročnejším prvým ročníkom na UK. Už nikdy by som to nechcel zažiť. Schudol som pár kíl a do druhej ráno sa učieval na testy na VŠ a na skúšky." Po absolvovaní „konzervy" začal zarábať. Najskôr v agentúre SITA, následne v Žurnále Rádia Twist. „Preto som štúdium naťahoval na maximum a skončil až po ôsmich rokoch. Nebolo to ľahké, ale bola to vynikajúca skúsenosť vďaka ktorej som sa nemusel báť o prácu. Aj preto podporujem, ak študenti popri škole pracujú, ak to neohrozuje ich študijné výsledky. Mám pocit, že tí, ktorí to spolu dokážu sú lepšie pripravení do praxe." Študentom neodporúča letné brigády, kde je sranka, pretože neprinesú okrem zdokonalenia v cudzom jazyku nič pre prax. „Lepšie je robiť nejakú odbornú prácu. Vo vyšších ročníkoch na vysokej sa to určite dá zladiť aj s rozvrhom a polovičný úvazok je vynikajúca výbava do života, no nesmie to ísť na úkor študijných výsledkov."

A čo sa týka študentskej mládeže, myslí si, že veľké rozdiely nie sú. „Ja len pozorujem, že v Ružomberku je lepšia nálada a študenti sú viac zanietení pre štúdium ako to bolo na Komenského za mojich čias. Máte aj viac komunikačných možností cez internet." Mladú generáciu, bez ktorej by spoločnosť stagnovala, považuje za progresívnu. „Trochu sa obávam toho, že mladí strácajú záujem o spoločenské dianie, akoby sa venovali viac zábave, ako sme to robili my, ale to je možno dôsledok upokojenia celej spoločnosti po roku 1998."

» NA VÝROČIE SVADBЫ

URČITE NEZABUDNE

Sám priznáva, že rodičia ho okrem ZUŠ a klavíra do ničoho netlačili. „Dávali nám so súrodencami veľkú slobodu ale pri jasne určených hraniciach a bola to dobrá výchova. Dnes sa preto snažím od nich veľa učiť pri výchove svojich detí."

Kamaráti sú na to, aby nám pomáhali. Aj pri vzťahu s opačným pohlavím. „Kamarát s konzervatória ma priviedol do kapucínskeho spoločenstva, kde som sa spoznal s Gabikou. Zo začiatku sme si vôbec nepadli do oka. Po dvoch rokoch sa to však zlomilo. Po ďalších ôsmich rokoch spoločného „chodenia" aj rozchodov sme sa 1. septembra 2001 zobrali. Dátum sme si stanovili zaujímavo - ona je učiteľka na ZŠ a ja som sa venoval politike. Máme to spoločné - Deň ústavy, ktorý zatienil bývalý prvý školský deň. Ale nedá sa zabudnúť, čo ma pri výročiach zachraňuje."

Novinárska a politická práca je požieračom času, preto nie je so svojou rodinou tak často ako by chcel. „Gabika je skvelá manželka a rovnako dobrá mamička. Len vďaka jej trpežlivosti a obetavosti môžem robiť všetko to, čo robím." Pokračovanie rodu Dyttertovcov je zabezpečené. „Najstarší Maťko už pozná parlament na akejkoľvek fotke a aj mladší Jurko už výska, keď ma vidí v televízii." V novembri prišiel na svet najmladší Ondrej. Všetkým trom synom chce hrdý otec zabezpečiť dobré vzdelanie, no rozhodnúť sa musia sami. „Ak niektorý bude chcieť byť novinárom privítam to, ale nebudem ho do ničoho tlačiť."

» RUŽOMBEROK verzus BRATISLAVA

„Na jednej konferencii som sa stretol s Petrom Olekšákom, ktorý v tom čase pripravoval projekt vzniku katedry žurnalistiky. Niekoľkokrát sme spolu konzultovali učebné plány a osnovy, dával som mu tipy na možných pedagógov a nakoniec ma prehovoril, aby som prišiel učiť aj ja." Vznik Katolíckej univerzity v Ružomberku vníma z historického pohľadu ako významný akt, nakoľko si kultúrno-etické témy a konflikty vyžadujú existenciu silnej skupiny modernej katolíckej inteligencie. „Katolícke univerzity po celom svete sú symbolom hĺbky vzdelenia nielen v oblasti poznania ale aj duchovného a kultúrneho rozvoja. Vďaka KU Slovensko preto dostáva nový rozmer." Popri výučbe si robí aj doktorát, a tak sa neustále vzdeláva. „Chodím do Ružomberka veľmi rád a vždy tam pookrejem, pretože sa z politických súbojov dostenam k niečomu hlbšiemu a väzneemu vzdelávaniu. A to je budúcnosť národa. V našom prípade budúcnosť slovenskej žurnalistiky. Teší ma, že som na žurnalistike našiel veľmi veľa šikovných mladých ľudí, ktorí majú chuť učiť sa." Požiadali sme ho o porovnanie žurnalistických katedier v Ružomberku a Bratislave. Tunajší manažment a učiteľský kolektív hodnotí ako progresívnejší. Aj študenti sa mu zdajú aktívnejší. „Technické vybavenie ružomberskej katedry je svetelné roky pred Bratislavou. Navyše duch školy v Ružomberku je prajnejší, otvorennejší, dynamickejší a veselší ako v Bratislave." I keď je v hlavnom meste viac mediálnych pracovných príležitostí, „v Ružomberku cítim život a ten je pri vzdelení najdôležitejší. Nemáte sa čoho báť, budete mať kvalitné vzdelanie a ostatné je na vás." Mesto Ružomberok má veľmi rád pre jeho zeleň, pokoj, majestátne lesy okolo. „Je to potenciálne veľké kultúrne centrum Slovenska, ktoré by malo nadviazať aj vďaka KU na svoju veľkú minulosť v osobe a duchu Andreja Hlinku."

» MÉDIÁ SÚ AKO ŽIVOT, MAJÚ DOBRE AJ ZLÉ STRÁNKY

Bohaté pracovné skúsenosti ho oprávňujú porovnávať médiá, požiadali sme ho o to. „Tlačová agentúra je asi najlepšia škola. Naučíte sa rýchlo a stručne písat, myšlieť, pátrať, rýchlo reagovať na meniace sa prostredie a dianie. Rozhlas je vynikajúce médium. Pracuje už s emóciami, cez hlas môže poslucháča cítiť vážnosť a kvalitu práce novinára, dáva priestor na citlivú prácu so slovom, informáciou, textom. Tam sa novinár naučí círiť svoj štýl a hlavne prestáva byť anonymný pre verejnosť. Televízie sú povrchnejšie, nejdú obsahom do hľbky, ale sú náročné na skratku, v ktorej musí byť dobre kombinovaný text a obraz." Podľa neho vrcholom novinárciny a cieľom novinára nemôže byť, aby ho ľudia na ulici spoznávali.

Ako má vyzerať dobrý novinár? „Jeho materiály musia posúvať dianie, pomenúvať hľbku problému a kvalitne definovať strany sporu a ich pozície.“

Svoje bývalé zamestnanie hovorca predsedu NR SR považuje za ďalší krok na ceste novinárskeho remesla.

„Hovorca už nie je len pozorovateľ a pomenovávateľ dejov ale ich spolutvorca. Je to práce, kde treba byť veľmi pokorný, slušný, úctivý, presný, jasný. Nie je to ľahšie ako žurnalistika, je to len iné.“ Mnohí odborníci vidia problém novinárskej etiky v absencii kontroly žurnalistickej práce. „Novinári dnes často produkujú zaujaté materiály preto, že sú povrchní, nepočito hľadajú a spájajú fakty. Často sa im nechce dôklade študovať problém a robia nie pre krásu služby verejnosti ale pre plat.“ Návrat do cechu novinárov zatiaľ neplánuje, pretože je na kandidačnej listine KDH, čo protirečí novinárskej etike. „Navyše každý hovorca by mal prejsť určitou „karanténou“, v ktorej sa zbabí pracovných vzťahov, osobných väzieb, ochladne jeho vzťah k inštitúcii, pre ktorú pracoval.“

Mediálny priestor podľa Dytterta trpí nízkou úrovňou produkcie a neexistuje protitlak zo strany verejnosti na jeho skvalitnenie. „V tomto smere verím v to, že po rokoch, keď vznikne nová mladá silná generácia slovenských elít, sama bude tlačiť na vyššiu kvalitu, lebo bez kvalitných médií spoločnosť stagnuje a negatívne vzorce správania sa v nej nebúrajú ale upevňujú. Príde podľa mňa požiadavka na dôraz na kultúru a zvyšovanie kultúrnosti vo všetkých oblastiach spoločnosti a pod ňu spadnú aj médiá so svojimi produktmi.“

» DZURINDA, KDH A VOĽBY

Ako hovorca bývalého predsedu parlamentu a šéfa KDH Pavla Hrušovského sa počas prebiehajúcej predvolebnej kampane stal aj členom kandidátskej listiny tejto strany. Jeho 135. pozícia je súčasťou hluboko, ale považuje ju za výzvu do budúcnosti.

„Nie je možné odmietať ponuky ľudí, ktorí vám dôverujú a brať len dopredu isté pozície. V politike, ako v každom odvetví života, musíte ukázať aj stálosť, výdrž, energiu, zápal. Politici, ktorí rýchlo vyleteli ako hviezdy, sa v slovenskej politike väčšinou neosvedčili (projekt ANO, SOP, rovnako bude veľkým sklamaniom aj SF).“ Počet preferenčných hlasov, ktoré nakoniec vo voľbách získa, mu naznačia potenciál do budúcnosti. „Politika ma baví a budem sa v nej rád angažovať aj v budúcnosti, pretože ak mladí kresťania budú túto výzvu odmietať, nenaplnia Kristovu výzvu, byť soľou Zeme.“ Pracovné aktivity naznačujú možnú oblasť jeho pôsobenia v politike. „Mám blízko ku kultúrnej oblasti, rozumiem oblasti života cirkví, mám mladú rodinu, žijem v akademickom svete. Takže kultúra, rodina, vzdelávanie. Tam vidím priestor pre svoju realizáciu.“ Hovorcovská práca ho predurčuje komentovať i citlivé témy súčasnej politiky. Aj odchod KDH z koalície vysvetľuje Dyttert trievzo. „Zmluvy o výhrade vo svedomí svojím obsahom neboli problém odchodu KDH z koalície. Problémom bol spôsob, ako s týmito zmluvami zachádzal Mikuláš Dzurinda a SDKÚ. Klamali o podstate zmlúv, nedodržali dohodu, že budú pracovať na ich presadení, dokonca Mikuláš Dzurinda vŕážne klamal o učení svojej vlastnej cirkvi, keď tvrdil, že v prípade prijatia nebude mať kto na Vianoce ľahat vlaky. Preto KDH odišlo z koalície, aby sa lož nemohla stať pracovnou metódou.“ Najlepšiu budúcnosť Slovenska však vidí v povolebnej spolupráci pravicových strán. „Len budú musieť byť podstatne jasnejšie uzavreté povolebné dohody a zmluvy.“

» RODINA? NAJLEPŠIA INVESTÍCIA V ŽIVOTE

Umenie, šport, knihy a počítačové hry. Štyri väčne koničky doktoranda katedry žurnalistiky. „Milujem hru na klavíri najradšej Bachove fúgy a toccaty (ale manželka ich nemá ráda, takže to realizujem minimálne), futbal ten chodím s kamarátmi z kostola hrávať každý týždeň, potom literatúru faktu a ako posledný, mám strašne rád strategické počítačové hry. To sa mi podarí tak tri-štyrikrát do roka ísť s kamarátmi do herne a potom hráme niekoľko hodín v kuse.“ Veľkú radosť má vždy

a pokojnú rodinu. Treba pre to obetovať veľmi veľa, ale vďaka tomu človek získava pokoj, stabilitu, istotu, lásku. Rodina je najlepšia investícia v živote.“

Momentálne číta knihu Whittakera Chambersa Svedok, ktorú odporúča mladým novinárom. Demaskuje podstatu komunizmu, v príbehu ich infiltrácie do amerických vládnych inštitúcií v prvej tretine 20. storočia. Rád číta Týždeň a Impuls. „V aute počúvam kvôli hudbe Express, rád pozerám Spektrum a ČT 1. Má viaceré relácií v rôznych médiach (Reportéri, Najväčšie kriminálne prípady Slovenska, Pod lampou). Ale najradšej

pozerám s najstarším synom kreslené rozprávky v sobotu ráno v televízii. Najmä Gumkáčov - je to závan môjho detstva.“

» MODLI SA A PRACUJ

Hoci vyrastal u kapucínov, drží sa benediktínskeho hesla Ora et labora. „Chápem ho tak, že ak sa človek úprimne modlí a poctivo pracuje, nemôže urobiť veľké chyby a mal by dokázať niečo okolo seba zmeniť k lepšiemu.“ Tvrdí o sebe, že je introvert, ktorý ale rád komunikuje. „Menej času obetujem spoločenskej zábave a radšej som v úzkom kruhu rodiny.“ Študentov pozná len pracovitých a lenivých. „S prvými aj keď sa im možno menej darí, veľmi rád pracujem. Na tých druhých nerád míram energiu. Preto očakávam najmä vôľu a chut' pracovať na sebe a pracovať všeobecne.“ Aj na trase Bratislava-Ružomberok je pre pracovitých študentov ochotný obetovať veľa. „Ak vidím u študenta záujem, nedokážem odmietnuť aj keď niekedy som limitovaný časom, ale cez internet sa už dnes dá vybaviť takmer všetko.“ V živote uprednostňuje postupné pevné kroky pred skokmi. „Vždy si dobre obzrieť terén, spoznať ho, pochopiť zákonitosti a až s ďalšou istotou robiť nový krok. Ale cesta každého človeka je individuálna a musí sám na sebe ctiľivo pracovať. Mám ale skúsenosť, že veriaci ľudia, ktorí sa snažia pochopiť, kam ich Boh vedie, to uplatňujú nielen v osobnom ale aj profesionálnom živote a minimalizuje to chyby a tým aj stratu energie.“ Vďaka svojej otvorenosti mu nerobí problém debata o jeho nerestiah. „Prvou je veľký odpor voči niektorým druhom domáčich prác. Neznášam umývanie riadu a tú mastnú vodu v drese nemôžem ani cítiť.“ Pred svadbou uzavrel s manželkou gentlemanskú dohodu o neumývaní okien. „Mám pocit, že je to pri bratislavskom smogu strata času. Naopak, rád robím veľké nákupy potravín (vtedy sa cítim ako muž-lovec) aj s deťmi.“ Láska k športu mu umožňuje uspokojovať sladké chuťové poháriky. „Mám veľmi rád sladké pokrmy, buchty pečené aj parené, makové koláče a rezance, palacinky s Nutellou. Tým sa neviem nikdy ubrániť. Pri tých prvých dvoch nerestiah je Gabika neskutočne tolerantná a akceptuje ich s občasnými pripomienkami.“ Pri kúpe mobilného telefónu uprednostňuje aparáty s hrami Snake a Backgammon. Možno aj preto je chronická jeho neschopnosť udržať si poriadok v policiach a šuplíkoch s oblečením.

„Celý svoj život som postupoval tak, že sám som sa do ničoho netlačil. Skôr som počúval vnútorný hlas srdca a modlil sa, a potom využíval príležitosti, ktoré samé prišli. Preto nemám ani žiadne veľké vysnívané méty alebo ciele. Určite sa chcem venovať verejnej činnosti, či už ako novinár, politik, učiteľ alebo analytik. A pomáhať skultúrňovať a profesionalizovať slovenskú spoločnosť. Aj preto som rád, že môžem robiť to, čo robím a chcem sa vzdelávať a pracovať na sebe, aby som to robil čo najlepšie.“

»rozprávali sa: Jana Jurčišinová a Peter Kravčák«

» Horkýže slíže + Chiki-Liki-Tu-A 2006 Tour

Vtomto období vyrazili na spoločnú koncertnú šnúru dve kapely, na ktoré by na prvý pohľad nie každý povedal, že by spolu koncertovávali. Ale spája ich prinajmenšom jedno slovo, ktoré veľmi obľubujem: Recesia.

Konkrétny koncert, ktorého som mal tú čest byť účastníkom, sa konal vo vychýrenom bratislavskom klube Babylon. Ľudí prišlo naozaj požehnané a vo všetkých vekových kategóriach. Pravdaže ale stále prevládala (podgurážená a veselá) mládež. Pivo tieklo potokom, a všetci sa tešili na dve hviezdy večera (vlastne nikto iný tam ani nehrál). Bolo vidno, že ľudia si neprišli pozrieť brutálne inštrumentálne výkony umelcov, ale hlavne sa dobre zabaviť.

Bez zbytočných okolkov relatívne načas vybeholo na pódiu prvé hudobné teleso, Chiki-Liki-Tu-A. Ak túto kapelu poznáte len podľa skladby „Láska moja de si“ a očakávate absolútne pokojné piesne podobného razenia, hlboko a kruto sa mýlite. Táto kapela sa vonkoncom neobmedzuje na jeden žánier a na koncerte sa každý mohol presvedčiť, že publikum vôbec nenechala chladné, ba naopak. S každou pribúdajúcou peckou sa zhľúfaval kotol pod pódiom. Okrem tradične vtipných textov si nik nemohol nepovšimnúť ich klasické „východňárske zádery“ medzi piesňami. Napríklad pred piesňou „Láska moja de si“ gitarista Ľubo zapotil toto: „Ta vďaka tejto pesničke sme sa my stali takými slávnymi... ta že si to neviete ani predstavíť.“ Aj keď Chiki Liki majú svoj typický štýl, účastníci koncertu si mohli vypočuť aj country alebo disco. Nechýbali

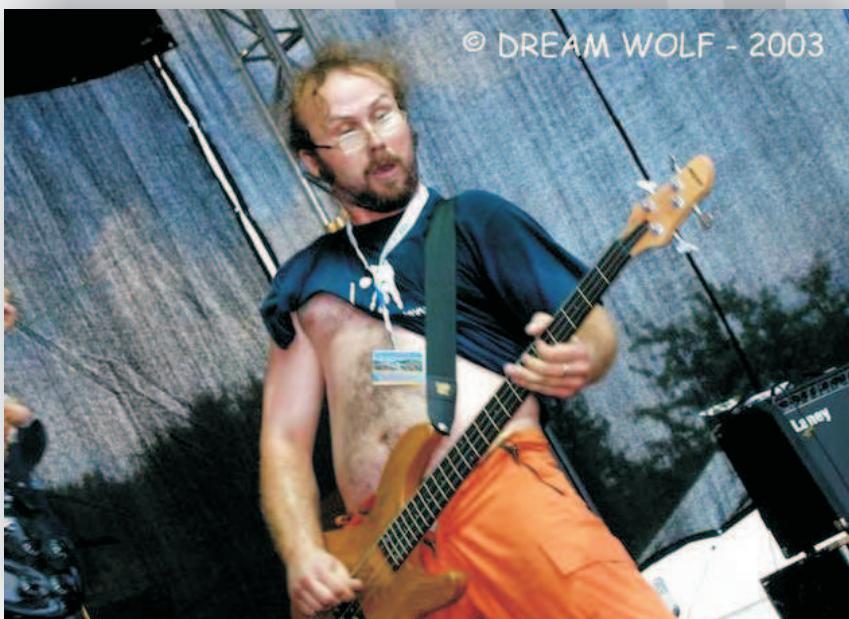
hity ako „Monte Carlo V Šušťákoch“, „Ďakujem (SOZA)“ alebo najnovšia „Doktori v Prahe a doktorí v Kladne“. Na konci prišla dlhočakávaná metalová pecka „Podme všetci“, na ktorú sa strhla tá správna metalistická atmosféra.

Publikum už bolo správne nažhavené, aby privítalo dnes už populárnu kapelu Horkýže slíže, ktorá po Chiki Liki začala hrať čo nevidieť. Podaktori ľudia si ani nestihli objednať pivo a už zaznievali prvé tóny z basy speváka Kuka. Kapela začala netradične piesňou z úplne prvého albumu, hitovkou "Kto Druhému Jamu Kope", ktorá bola umiestnená aj na výberovke Punk Rock Made In Slovakia. V tom momente už bolo všetkým jedno kto má kde ruky a nohy, správny bordel spojený s pospevovaním ako má byť. Potom to už išlo. Hitovka za hitovku, nechýbalo takmer nič. Prekvapením boli aj staršie piesne, ktoré tradičný návštěvník „slížovských“ koncertov nemá možnosť často počuť, a najnovšia pesnička „Farebná“. Nechýbali ani hlášky medzi pesničkami, niektoré od môjho posledného koncertu úplne nové a vtipné. Kapela vyšla po oficiálnom konci ešte dvakrát na pódiu zahrať zopár songov. Neviem, či som si to všimol len ja, ale spevák Kuko trošku pribral. Ale to je informácia tak do Nového Času.

Obidve zoskupenia som pred týmto koncertom videl už niekoľkokrát, a o to viac som sa tešíl na túto akciu. Myslím že každý, kto bol, neolutoval. Treba podakovať obidvom skupinám, že existujú a že vedia príjemným rockovým spôsobom zabávať ľud. Lebo je to podľa mňa niečo úžasné:)

Dávid Juck

© DREAM WOLF - 2003

» Bolesné odvolávanie rektora

Borisa Banáryho akademický senát odvolal, no podporil ho veľký kancelár Alojz Tkáč a Konferencia biskupov Slovenska

V budove rektorátu v Ružomberku sa stretáva AS KU, ktorý vyslovil nedôveru rektoriu Banárymu.

Za siedmimi horami a za siedmimi dolami, bola raz jedna krajina. Navonok nádherná a prosperujúca, lebo ľudia v nej boli pracovití. Krajine vládol kráľ. Či bol dobrý alebo zlý, dnes nevieme. Vieme len, že prišli ľahké časy a ľudia v krajinе už svojmu vládcovi nedôverovali. Demokraticky si ho zvolili, demokraticky aj odvolali. Teraz realisticke: za prosperujúcu krajinu si zameňte Katolícku univerzitu (KU) v Ružomberku, za kráľa jej rektora Borisa Banáryho a za pracovitý ľud Akademický senát (AS) KU. Že prirovnanie k rozprávke nie je nereálne, dokážeme v opise udalostí, ktoré narušili, inak pokojnú, atmosféru na ružomberskej univerzite. Apropo: zvíťaziť by nakoniec malo, ako v každej správnej rozprávke, dobro! Alebo sa mylíme?"

» Nešťastný február

Pochopíť, čo sa dnes v KU v Ružomberku deje, by znamenalo zúčastňovať sa pravidelne zasadnutí AS KU. Už v minulosti na nich senátori, ktorími sú volení zástupcovia zo všetkých štyroch fakúlt univerzity, upozorňovali, že jej rektor Boris Banáry nerešpektuje uznesenia senátu. K tomuto problému sa pridala aj trvalá nekomunikácia a pohár trpezlivosti zo strany najvyššieho orgánu

univerzity - senátu pretiekol 24. februára. Na ňom vyslovili jeho členovia rektoriu nedôveru. Hlasovanie o návrhu na jeho odvolanie podporilo až 15 z 18 zúčastnených senátorov. Ako dôvod na odvolanie rektora uviedli pretrvávajúci pracovnoprávny spor Borisa Banáryho a bývalej riaditeľky ubytovacích a stravovacích zariadení KU Antónie Móresovej, ktorá bude riešiť súd. Okrem iného ako ďalší závažný dôvod pridali nerešpektovanie uznesení senátu rektorm a jeho trvalú svojvôľu v dôležitých ekonomických rozhodnutiach. Na „obyčajnej“ slovenskej univerzite by

výsledok hlasovania senát okamžite adresoval Ministerstvu školstva SR a problémy s nevyhovujúcim vedením by boli zažehnané. Podľa platného Statútu KU sa však musí k návrhu na odvolanie rektora vyjadriť aj veľký kancelár univerzity, košický arcibiskup Alojz Tkáč.

» Prísni biskupi

Arcibiskup Tkáč, ktorý sa februárového rokovania AS KU zúčastnil, už počas jeho konania naznačoval, že vôľu senátorov nezdieľa. Neskôr predsa list o výsledku hlasovania o odvolaní rektora prijal. „Budem sa pýtať aj na nepríjemné otázky,“ dodal okrem iného s tým, že si k problému vypočuje všetky strany a potom sa rozhodne. Rektor Banáry sa pred senátormi obhajoval osobne. Hoci uviedol, že svojeodvolávanie nepredpokladal a považuje ho za puč, členom senátu porozdával prekopírované tlačoviny, ktoré mali dokázať jeho nevinu. Senátorov však nepresvedčil. „Je to úplne normálne, takéto veci sa dejú,“ povedal rektor k sporu s Móresovou. Vlani ju z budovy KU odvádzala polícia, ktorú privolał rektor. Členovia senátu poukázali na to, že takéto riešenie sporov nie je morálne prípustné. Zvlášť v univerzite, ktorá sa pýši prílastkom katolícka! Tkáč sa rozhodol návrh senátu nepodporiť a tým mal byť problém v poslušnosti a oddanosti veľkému kancelárovi KU vyriešený. Ale nebolo a nie je...

» Zhovievavý kancelár

Reakcia po odvolaní rektora Banáryho na seba nenechala dlho čakať. Upodozrievavosť, ktorá sa v poslednom období šírila najmä v najvyšších

Rektor KU v Ružomberku Boris Banáry.

univerzitných kruhoch, sa len prehíbala. Kto hlasoval v tajnom hlasovaní za? Kto proti? Pri pomere 15 k 18 si nie je problém vôľu jednotlivých senátorov výdedukovať. Rovnako zrejme postupovali aj katolícki biskupi. Na popud niekoho začali nadriadení oslovovať jednotlivých katolíckych kňazov, ktorí boli aj vysokopostavení akademickí funkcionári. Na rokovaní AS KU sa vzdal funkcie jeho predseda Rastislav Adamko i jeho podpredsedu Dušan Škrábek. Obaja sú katolícki kňazi. Svoj odchod z funkcií vysvetlili osobnými dôvodmi, Adamko však dodal: „...*k odstúpeniu ma listom poprosil rožňavský diecézny biskup Eduard Kojnok.*“ Ktoovie, kolíki z kancelárov kroky vedenia senátu očakávali, avšak ich typ na nového predsedu bol takmer zhodný. Musí to byť laik! Potrebu tohto opatrenia zdôvodnil senátor Vladimír Littva. „*V poslednom období sa funkcie predsedu senátu vzdali už dvaja ľudia. Obaja boli katolícki kňazi.*“ Za nového predsedu senátu zvolilo 22 senátorov z 23 prítomných Jozefa Domenika. Funkciu podpredsedu AS KU v súčasnosti zastáva Marián Trenkler. Deň po rokovaní AS KU sa stretol aj AS Filozofickej fakulty KU. Z funkcie predsedu na ňom rezignoval katolícki kňaz Peter Volek. Zároveň sa vzdal aj svojho členstva v AS KU. Adamko, Škrábek i Volek zrejme podporili návrh na odvolanie rektora. Nikto z nich sa verejne nevyjadril, či náhla zmena funkcie súvisí s ich názormi.

» Epilog?

V každej správnej rozprávke by malo zvítať dobro! AS KU sa vo svojej snahe odvolať rektora, s ktorým nesúhlasia, nevzdáva. Výsledok hlasovania o návrhu na odvolanie Banáryho doručili spolu s nesúhlasným stanoviskom arcibiskupa Tkáča ministru školstva SR László Szegetimu. Ministerstvo v odpovedi na nás mail uvádzá, že rešpektuje Štatút KU, v ktorom sa píše, že „Akademický senát univerzity má právo podať návrh na odvolanie rektora, po súhlase veľkého kancelára.“ Objektívne však treba dodať, že platný Štatút univerzity nepredpokladá, že by veľký kancelár KU nesúhlasil.

Hovorca KBS Gavenda povedal, že v KU zlyhal dialóg medzi rektorm a Akademickým senátom.

s väčšinou v akademickom senáte. No stalo sa... Arcibiskupa Tkáča podporili aj ostatní katolícki biskupi združení v Konferencii biskupov Slovenska (KBS). „*Biskupi skonštatovali, že na Katolíckej univerzite zlyhal dialóg medzi rektorm a Akademickým senátom,*“ povedal nám k problému hovorca KBS Marián Gavenda. Podotkol, že biskupi nevidia dôvod na odvolanie súčasného rektora KU a odporúčajú, aby sa problémy na univerzite riešili vo vzájomnom dialógu. Nitriansky pomocný biskup a generálny sekretár KBS Marián Chovanec sa po poslednom rokovaní slovenských katolíckych biskupov na Donovaloch (13. až 14. marca) vyjadril aj k personálnym zmenám na univerzite. „*Kňazi majú ako funkcionári na univerzite akademické práva a slobody, zároveň sú*

však v poslušnosti podriadení biskupovi.“ Nepriamo tak načrtol zásadný problém, na ktorý v rokovaniach upozornili aj viacerí senátori. Ako na verejnej konfesnej vysokej škole KU konať pravdivo tak, aby si akademickí funkcionári zároveň nepohnevali biskupov? Ako vyvážiť akademické práva a slobody na univerzitnej pôde s názormi niektorých predstaviteľov univerzity, že posledné slovo by mal mať vždy veľký kancelár KU, arcibiskup Tkáč? Pätnásť senátorov AS KU sa slobodne rozhodlo, že rektori vo Banáru nedôverujú. Ich rozhodnutie je nevratné a nemenné! Apropo: dokáže kráľ dobre riadiť krajinu, v ktorej mu už ľudia nedôverujú?

Vladimír Buzna, snímky: archív

Cirkevné autority sú neodmysliteľnou súčasťou univerzity. Zľava do prava: prorektor pre vedu a rozvoj KU Ján Kurucz, predseda KBS František Tondra, rektor KU Boris Banáry, košický arcibiskup Alojz Tkáč a primátor Ružomberka Juraj Čech.

» Katolícka univerzita v Ružomberku

Vznikla v roku 2000 ako neštátna vysoká škola. Pri vzniku mala dve fakulty pedagogickú a filozofickú. O dva roky neskôr sa KU stala konfesijnou verejnou vysokou školou. Predchodom KU boli ružomberský Pedagogický inštitút sv. Ondreja Trnavskej univerzity v Trnave, neskôr Katecheticko-pedagogická fakulta Žilinskej univerzity v Žiline. KU plní poslanie najmä v oblasti humanitných, prírodných, sociálnych a teologických vied vysokej školy v súlade s § 1 zákona NR SR č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na oficiálnej internetovej stránke KU www.ku.sk sa uvádzá, že univerzita reprezentuje prítomnosť Katolíckej cirkvi a vychováva vzdeleného a mravného odborníka. Absolvent KU by sa podľa ďalších informácií zo stránky mal správne zorientovať v kresťanskom posolstve podľa učenia cirkvi, rešpektovať dôstojnosť človeka a žiť kresťanským životom.

(Zdroj: www.ku.sk)

Štúrovo

» Dvadsiaty ročník Štúrovho pera

Vdňoch 28. až 29. apríla sa vo Zvolene uskutočnil jubilejný dvadsiaty ročník Štúrovho pera aj za účasti nášho a vásšho študentského časopisu Zumag. Dvojdňový program, ktorý vyvrcholil sobotným slávnostným odovzdávaním cien v divadle Jozefa Gregora Tajovského, usporiadateľ vyplnili v skutku zaujímavými besedami. V piatok zavítal medzi početnú skupinu účastníkov prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič, ktorý prevzal nad celou akciou záštitu. Po viac než hodinovej besede s ním, kde odznelo mnoho pútavého, príšla bývalá redaktorka televízie Markíza a súčasná šéfredaktorka týždenníka Slovenska Anna Ghannamová. V sobotu prišiel do krajskej knižnice Ľudovíta Štúra, kde celý program prebiehal, generálny riaditeľ televízie Markíza Václav Mika (bližšie pozri iné miesto v časopise). Po obsiahlej besede poznačenej aj pikantnými otázkami prebrali všetci zúčastnení drobné vecné ceny a účastnícke listy. Nasledoval presun do divadla a samotné dlho očakávané vyhodnotenie. Po minuloročnej špeciálnej cene za grafiku išiel Zumag do Zvolena s vyššími ambíciami. Kategóriu vysokoškolských časopisov hodnotili traja porotcovia. Profesor Andrej Tušer, docenti Jozef Vatrál a Ján Sand, všetci z katedry žurnalistiky FF UK. Zumag sa v súboji s nepredvídateľným výsledkom dočkal cenného druhého miesta. Lepší bol iba časopis Atteliér pôsobiaci na Fakulte masmédiálnej komunikácie Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave. Tretí skončili študenti zo Žiliny s časopisom Žužo.

Myšlienka rétorickej súťaže Štúrov Zvolen sa začala realizovať pred 41 rokmi. Prišiel s ňou miestny rodák a umelecký vedúci Divadla poézie vo Zvolene Ján Mieroslav Pinka. V roku 1965 na 15. výročie narodenia Ľudovíta Štúra, okrem iného poslancu za mesto Zvolen v uhorskom parlamente, navrhol, aby si mesto uctilo jeho osobnosť usporiadaním Krajskej prehliadky divadelnej poézie. Odvtedy sa datuje súťaž Štúrov Zvolen. Na začiatku prebiehala ako rétorická súťaž, ktorou si chceli každoročne pripomínenú velkost jazykovedca, novinára, pedagóga, literárneho teoretika i kritika Ľudovíta Štúra. Od roku 1971 dostaťa akcia nútenu prestávku. Autor, a teda celá jeho aktivita, bola zaradená na čiernu listinu ako protisosietkska. Siedmy ročník sa uskutočnil až v roku 1993. O rok neskôr k nemu pribudla aj ďalšia kategória - Štúrovo pero. Hodnotené v nej sú študentské časopisy stredných a vysokých škôl. Zároveň organizátori pripravili aj súťaž jednotlivcov, kde sa zapájali so svojimi publikovanými novinárskymi príspevkami. Svojim druhom a zameraním ide o jedinú súťaž na Slovensku.

Prezident Ivan Gašparovič v debaté s účastníkmi Štúrovho pera.

STRIEBORNÝ ZVOLEN

» Komplikovaná cesta

Akcia Štúrovo pero 2005 sa pre Zumag začala veľkými útrapami. Pozvánka do školy dorazila s týždňovým oneskorením vtedy, keď už mala byť účasť dôvod potvrdená. Naštastie pán Bell vymyslel telefóny a my sme tak mohli zabezpečiť účasť Zumagu. Slovo dalo slovo a z tých čo pripravujú Zumag sa utvorila 5-členná skupina ľudí v zložení Janka, Monika, Majka, Vinco a Peter, ktorá sa v piatok ráno vydala (ale neoženila) na cestu do Zvolena. Päť minút pred „deadline“ (rozumej odchod Karosy), nám však stále chýbal Vinco! Opäť zaúradoval pán Bell a po krátkej komunikácii sme sa dozvedeli, že jeho pozícia v istom nemenovanom žltomodrom hypermarkete za piatimi ľuďmi pri pokladni, neveští nič dobré. Pán šofér na poznámku o počkaní mykol plecami, a tak vstúpil do hry faktor moderného dopravného prostriedka. Vďaka predbehnutiu sa pri pokladnici a topánkam na kolieskach sme predsa len odcestovali v kompletnom zložení. Pricestovali sme úspešne s úsmievom na perách. Funkcie navigátorky sa chopila Majka, vzala do jednej ruky mapu (ešte predtým ju Winney, tak trochu kvôli mne a Monike obliel kofolou), do druhej svoju štýlovú batožinu na vozíku a podhô sa ubytovať. Šliapali sme dlho, horúci vzduch prehrieval naše

chodiace ústrojenstvo a ubytovňa nikde. Mapa sa nám prestala pozdávať. Tak si ju vzal Vinco, pod ktorého vedením došlo k dvom návrhom na skratku - oba jednohlasne zamietnuté. Prebral som navigačný papier a trielili sme ďalej. Kedže sa nám to nezdalo (ale mapa stále, že rovno) nastal čas na otázky. Azda štvrtý opýtaný vedel, kde sa vo Zvolene býva... Zdarne sme dorazili, no obchádzka, ktorú sme si (samozrejme, vďaka zlej mape) spravili, nás obrala o dobrých dvadsať minút súl. Ubytovali sme batožinu, našli jedáleň a skoro všetko zjedli. Posilnení sme sa pobrali na oficiálny program.

» O hlave a hlaide

Po úspešnom zložení vencov (nie Vincov) k Štúrovmu pamätníku a strohom obhliadnutí konkurencie sa u niektorých dostavila bolesť hlavy. Vyriešili sme to doplnením poddimenzovaného pitného režimu. Problém však neustal. Prišla ďalšia hľava. Dokonca Hľava štátu. Prezident Gašparovič sa podujal besedovať so študentmi i napriek varovaniu moderátora Patrika Hermana o budúcich aj novinároch sediacich proti

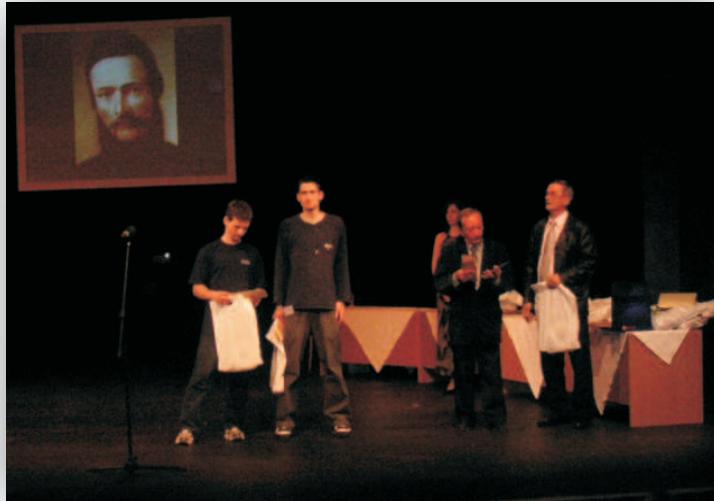
pero

pätoriek, predal vlastný obraz na dražbu za osemdesiatisíc korún a vyjadriť sa musel aj k svojmu problematickému vzťahu k HZD. Nezabudol ani na spoplatnenie štúdia, s ktorým v princípe súhlasí, ale tí, čo ho platiť nemôžu, by mali byť v zákone zohľadnení. Neviem prečo, no mne najviac utkalo, že ráno pije Coca-colu a vlhne mu rezidencia. Po ňom prišla šéfredaktorka časopisu Slovenka Anna Ghannamová, ktorá stihla prezradiť a potvrdiť manipuláciu spravodajstva televízie Markíza za pôsobenia Pavla Ruska. Potom sme si v tzv. workshope ohmatkali konkurenciu a porozprávali sa s konkurentmi. Tu sme prišli na to, že Zumag musí ísť na debnu. Otázka znala, kam? Naše sebavedomie pred dlhým večerom dostalo doping. Po chutnom kuriatku sme sa vydali do upršaného Zvolena. Cieľom bolo plánované kultúrne využitie sa v divadle.

Ked' sme tam podľa mapy dorazili, teta vrátnička nám so smútkom v hľase (asi z dlhej šichty) oznámila, že predstavenie pre štúrovcov je v kultúrnom dome. Mapa opäť zlyhala. Do kultúrku sme dorazili s polhodinovým meškaním. Rovnaký čas sme si nechali na orientáciu v predstavení, kedže sme však nadálej zostali dezorientovaní a ozvali sa husliťi v tráviacom trakte, šlo sa papáť. Nájsť vo Zvolene primerane piatkovému večeru otvorenú reštauráciu bol skutočne problém. A ked' sme našli, sedelo tam zopár vyholených hláv, ktoré zrejme zapíjali úspešnú likvidáciu niekoho, čo zákonite smrdelo blízkou likvidáciou konkrétneho podniku. Alebo príliš pozeraťe mafiánske filmy...? Hned' oproti bol ďalší, ktorého cenová relácia dosahovala úroveň lokality Elyzejských Nakoniec zaúradoval zrejme šarm nežnejších polovičiek po našom boku

alebo zúfalosť v tvári spojená s hladným pohľadom, no čašník z jedného podniku nás zbalil na predĺženie otváracej doby, a to len kvôli nám. A dobre spravil. Tak živo tam zrejme dávno nemali. Kuchár nám dokonca spravil akúsi prekladanú pizzu a čašníčka rozliala fololu. Škoda, že gravitácia zastavila moja noha. Noc bola poznačená oslavou vo vedľajšej izbe. Martinským gymnaziom sa búrili hormóny. Druhý deň začal očakávanými párkami s horčicou. Ešteže tie naše devy majú radšej „polystyrén“.

V do obedňajšom workshopе sme si uistili domienku o vysokých ambíciah a nasledujúcej diskusii vyzvátili Václava Miku z televízie Markíza. Monika ho svoju otázkou o kultúrnosti Markízy vyviedla z miery až natoliko, že si ju po skončení pristavil na osobný pokec. Apropo, keď uvidíte Moniku Kurekovú v telke po boku Patrika Švajdu, viete, kde to začalo.

Winney prebral cenu za Zumag a tváril sa veľmi vážne.

»Yes

V každom prípade sme následne docupitali do divadla. Neplatí teda zaužívané, že len v SuperStar sa dá postúpiť do tejto kultúrnej ustanovizne. Organizátori pripravili program, ktorý dodával celej akcii punc výnimočnosti. Všetci sme však čakali na jedno jediné - balíčky s obedom..., vlastne, prepáčte, ešte predtým, na našu kategóriu. Ked' vyhlásili tretie miesto, všetci sme vedeli to, čo sme predtým tušili. Rozhodne sa medzi nami a Trnavčanmi. Obhajcovia prvenstva disponovali predovšetkým farebnou obálkou a dvojtýždenou periodicitou. V náš prospech hovorila podľa poroty obsahová úroveň, typografia a grafika. Dobre počuteľné „Yees“ z ich tábora znamenalo, že Zumag nesklamal a neprekvapil. Yes však znelo aj v našich dušiach. Za rok Zumag dokázal výrazne konkurovať obhajcovi, ktorý si víťazstvo, čestne uznajme, zaslúžil. Získali sme druhé miesto, no neskončili sme na ňom, neutrpeli sme ho. Zumag chce ísť vyššie. Je to krásne uznanie práce pre všetkých tvorcov papierovej verzie študentského časopisu a zároveň obrovské povzbudenie do ďalšej práce na tomto a s týmto časopisom.

Na tomto mieste chcem podakovať všetkým, ktorí v tomto akademickom roku viac či menej spolupracovali slovom, grafikou a financiami na tvorbe druhého najlepšieho vysokoškolského časopisu na Slovensku.

Takto v kruhu sme sa porovnávali s konkurenciou.

Peter Kravčák

» KONFERENCIA

Ján Pavol II. a mládež

„Hľadal som vás a vy ste prišli za mnou. Ďakujem vám za to.“
 Je to už viac ako rok, čo nám zanechal tento odkaz na svojej smrteľnej posteli. Dnes nám mohol takto d'akováť opäť, ale už z Božieho domu. Aula dýchala Božím Duchom. Dýchala spomienkou na Jána Pavla II. „Veľkého“. A mládež prišla, aby sa znova stretla aspoň s jeho duchom a odkazom.

Vdňoch 24. a 25. apríla sa v Aule Jána Pavla II. konala medzinárodná konferencia Ján Pavol II. a mládež. Za účasti významných hostí nielen zo Slovenska si zúčastnení, najmä mladí z Katolíckej univerzity, spomínali na nezabudnuteľný život a smutný odchod pápeža. Na slávnostnom otvorení konferencie sa zúčastnilo množstvo študentov, ale najmä významných hostí. Medzi nimi boli aj rektor Katolíckej univerzity Boris Banáry, pod záštitou ktorého sa táto spomienková udalosť konala, ale i banskobystrický biskup Rudolf Baláž či primátor Ružomberka Juraj Čech. Nemenej dôležitým hostom bol Ján Figel', eurokomisár pre vzdelanie a kultúru. Otvorenie spestilo vystúpenie zboru Benediktus i prednes pápežovej básne v podaní študentky Janky Graňákovej. Všetci hostia prišli spomínať na veľkého človeka, ktorý zanechal v každom hlbokú stopu. Niektorí ho poznali osobne, o to príťažlivejšie boli ich prednášky. Na prítomných najviac zapôsobilo rozprávanie banskobystrického biskupa o osobných stretnutiach s Karolom Wojtylom. Tento hosť si vyslúžil búrlivý potlesk. Vo svojom príhovore spomínal, ako sa pápež venoval každému človeku, ktorý požiadal o pomoc, akoby to bol jediný človek na svete. Aj sám to zažil pri ich osobnom stretnutí, ešte za čas,

ked' bol Wojtyla arcibiskupom. Po týchto stretnutiach sa s priateľom zhodol, že Wojtyla musí byť pápež. Osobitý pohľad na Jána Pavla II. a jeho život podal aj Ján Figel'. Upozornil hlavne na to, že tento charizmatický muž prišiel do storočia, ktoré zabudlo na človeka a na Boha. On na nich nezabudol. Množstvo jeho odkazov sa nachádza v publikovaných encyklikách a listoch. Profesor Tadeusz Zasępa svojím oduševneným rozprávaním taktiež zaujal publikum. Vo svojej prednáške hovoril o Jánovi Pavlovi II. ako o pápežovi gest a slov. Poukázal na gestá, vďaka ktorým si ho oblúbilo toľko ľudí na celom svete. Jeho usmievavá tvár sa vryla do pamäti najmä mladým. Skeptické tvrdenia o tom, že pápež bol populárny kvôli svojmu hereckému talentu, rezolutne vyvrátil. „To, čo robil pápež sa nedá hráť. To musí byť v srdci.“ Ked' profesor Zasępa hovoril o poslednom geste pápeža, ktoré urobil prostredníctvom Ducha Svätého,

© mONION.sk, 26.APR.2006.

o vetre listujúcim v evanjeliu na rakve Sv. Otca, aula sa naplnila Božím Duchom. Všetci čakali, aký odkaz nám týmto zanechal. „Pre vás som čítať evanjelium, teraz sa kniha zatvára. Teraz vy čítajte evanjelium sami,“ takto vyjadril posolstvo profesor Zasępa. Aj počas príhovorov ostatných hostí odznievali silné slová a najmä silné odkazy, ktoré pomohli študentom chápať život pápeža ako posolstvo Krista. Svoj pohľad na jeho cestu týmto svetom prezentovali i mladí z Univerzitného pastoračného centra vystúpením, ktoré sa nieslo v hesle *Totus tuus - Celý tvoj*. Bolo to akési podávanie za to, čo zanechal po sebe tento veľký človek. Z ich hudobnej, scénickej i obrazovej prezentácie bolo čítiť úžasnú silu a hlad po vieri. Súčasťou programu prvého dňa konferencie bola aj sv. omša a večerné premietanie dokumentu o Svätom Otcovi. Dopoludňajší program druhého dňa vyplnili príhovory zahraničných hostí. Medzi nimi ostrihomský biskup Kiss Rigo, zástupcovia z Katolíckej univerzity v Lubline a iní. Za zmienku stojí aj prednáška bývalého rektora KU v Ružomberku Jozefa Ďurčeka. Ten svoj čas využil na priblíženie vzťahu

» Čestný doktorát pre kardinála Tomka

Katolícka univerzita (KU) v Ružomberku za účasti domácich a zahraničných predstaviteľov z cirkevného, spoločenského a akademického života, pri príležitosti slávostného rozšíreného zasadnutia Vedeckej rady udala 26. apríla na základe návrhu Filozofickej fakulty KU, čestný titul Doctor honoris causa Jeho Eminencii Jozefovi kardinálovi Tomkovi.

Slávnosť udelenia čestného doktorátu začala liturgickou časťou vo Farskom kostole svätého Ondreja na Námestí Andreja Hlinku.

"KU má veľký cieľ. Poukázať a formovať mladých ľudí cez vedu a ducha viery k pravde." Uviedol vo svojej homílii Jozef kardinál Tomko. „Univerzita by mala cítiť hlad po pravde“, podotkol Tomko. Podľa kardinála majú pracovníci univerzity rásť v pravde a k láske ku Kristovi. Jedine tá láska vás osloboďí, jedine tá láska je vierohodná, poznamenal.

Jána Pavla II. k vede a ku mládeži. Popoludňajšie prezentácie odštartovali slávostným požehnaním busty Svätého Otca, ktoré viedol kardinál Jozef Tomko. Po tomto akte sa aula začala zapíňať ľuďmi. Boli zvedaví na slová Slováka, ktorý bol bezprostredným spolupracovníkom pápeža. Jeho spomienky si vypočul aj vyslanec z Vatikánu (nuncius) Henryk Józef Nowacki. Pri prvých vetách, keď kardinál Tomko približoval posledné chvíle pápeža na tomto svete, nastalo v zaplnenej aule hrobové ticho. Nikto sa neodvážil ani dýchať počas rozprávania kardinála o návšteve pápeža na smrteľnej posteli. Všetka intimita tejto chvíle sa odrážala v jeho slovách a pohľade, čím kardinál dosiahol, že sme niektorí mali pocit, akoby sme tam boli s ním. Nepríšiel však hovoriť len o smrti. Prišiel podať svedectvo o misijných cestách po celom svete, ktoré absolvoval s ním. Doniesol nám kúsok zo svojich zážitkov, aby naplnil naše duše vierou.

Slávostným vyvrcholením druhého dňa konferencie bola sv. omša celebrovaná kardinálom Jozefom Tomkom. Homíliu prednesol nuncius v Slovenskej republike Henryk Józef Nowacki. Prenos z tejto bohoslužby vysielať aj komerčné kresťanské rádio, a tak mohli ľudia na celom Slovensku pocítiť atmosféru, ktorá panovala v Ružomberku počas dvoch dní. Hľadal nás a my sme znova prišli. Nielen spomínať, ale pochopiť jeho odkaz, aby sme nezabudli ako žiť s Kristom na kríži.

Jana Jurčišinová
Foto: internet

Slávnosť udelenia čestného titulu pokračovala akademickou časťou vo Veľkej dvorane v Kultúrnom dome Andreja Hlinku. Podľa rektora KU, prof. Borisa Banáryho je čestný doktorát výrazom úcty a vdávky od KU. Je ocenením celoživotného diela kardinála Jozefa Tomka, povedal.

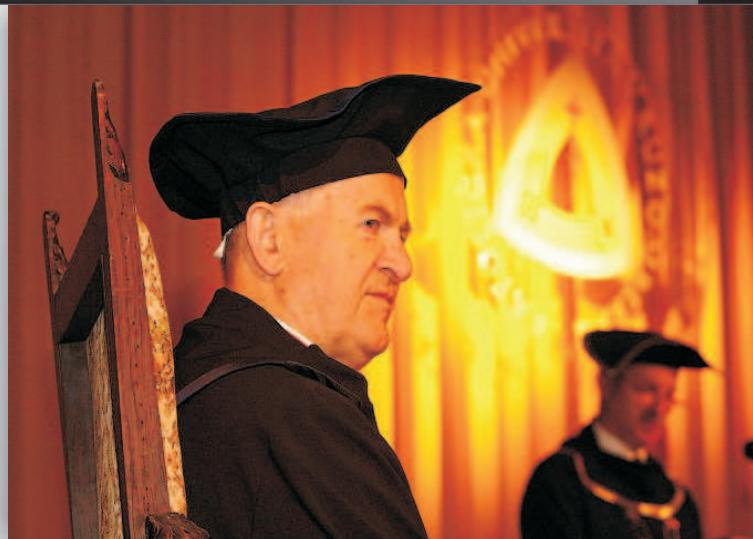
Skutočne, niet pochybností o tom, že aj Tomkove súradnice, ak chcete prúdnice sú život a láska. Uviedol dekan FF KU, doc. Imrich Vaško v slávostnom laudatiu. Osobnosť kardinála Jozefa Tomka sa radí k tým významným Slovákom, ktorí nielenže nás predstavujú svetu aj vtedy, keď nás od neho delí železná opona, ale udržiavajú aj rozvoj našej duchovnosti a myšlienkové prúdenie Slovenska v kontexte s hodnotami kresťanskej civilizácie, spomenul dekan. Po slávostnom promočnom akte prednesol kardinál Jozef Tomko svoj príhovor. Zameral sa v nôm na poslanie KU v dnešnom svete. Keď ste mi dali čestný titul, prijali ste ma tak trochu do

rodiny a povzbudili ste ma, aby som vašu univerzitu považoval za vec srdca, uviedol.

Poslaním KU je slúžiť pravde. Túžbu poznáť pravdu a nakoniec poznáť Boha, vložil do srdca človeka Boh, aby tým, že bude poznáť a milovať Boha, mohol dospiť aj k plnej pravde o sebe samom, spomenul. Ako ďalej povedal, viera prijíma pravdu, ktorú jej zjávuje Boh nie preto, že ju chápe až do koreňa, ale pre autoritu Boha, ktorý sa neklame a nemôže klamať, je oveľa inteligentnejší ako človek a neboli by Bohom, keby klamal. KU má poskytnúť priestor na harmonické hľadanie a vyučovanie pravdy oboma cestami, vznášať sa k pravde oboma krídłami.

V závere kardinál Tomko odovzdal rektoriu KU prof. Borisovi Banárymu striebornému medailu z pontifikátu Jána Pavla II. Nech vám tento dar ostane ako pamiatka na priateľa a velikánu ľudskej spoločnosti.

Michal Lipiak, TKKBS

© MONTON.sk, 26.APR.2006.

» „Zjem placentu. Myslím,

že to bude dobré.“

Velmi výživné. Pupočnú šnúru a placenta zjem hned' vpôrodnici, odhalil svoj bizarný plán Tom Cruise, ktorý pozorne sleduje plod v maternici budúcej mamičky pomocou vlastného ultrazvuku.

Hmmm - placenta! Nože mi prihraj pikantnú omáčku! Nemôžem si pomôcť, ale toto je definitívne najbizar správa týždňa! Ak to aj bol vtip, tak veeeelmi zlý a doooosť nechutný. UUUbohá Katie Holmes! Keď kedysi liezla cez to Dawsonove okno, iste netušila, čo ju raz v živote postretne. Kanibalský scientológ. Ale je možné, že z tohto teraz bude nový trend a móda. Každý to bude robiť a ak nejaká mužská celebrita odmietne schrúmať placenta svojej ženy, bude definitívne out. Ale nie každý tomu podľahne - napríklad tehotná Gwyneth Paltrow sa bude stázovala novinárom: V mojej nočnej more som videla Toma Cruisa. Držal príbor!"

Na druhej strane, aj v prírode je množstvo živočíšnych druhov, ktoré zjedia placenta, keď vrhnú mladé (proteíny)! Napríklad také škrečky. Alebo aj škrečky. A aj škrečky to tak robia... no dobre, viem len o škrečkoch. Keď už sme pri tých škrečkoch...

Tom Cruise bol kedysi najžiarivejšia mužská herecká hviezda. Visel v každej detskej izbičke dnešných tridsiatničiek. A dnes si dáva na večeru ženinu placentu aj s káblom. Perfektná propagácia jeho nového filmu (Mission Impossible 3), len čo je pravda... To úbohé bambíno sa medzitým už stihlo narodiť (tuším včera), ale stále ostáva záhadou, ako ten neokanibalský obrad vyzerá. A vynorilo sa mnoho ďalších otázok. Jedol Tom tú placenta surovú, alebo v podobe nejakého výborného jedla? Na cibule? S ančovičkami? Hodí sa k placente viac biele alebo červené víno? A ešte je tu jedna téma na rozhryznutie(...). Ako vlastne chutí taká placenta? (Lebo na obrázkoch vždy vyzerá skôr ako krvavá sasanka, než ako jedlý stejk). Brrr.

Erik Golian ZU 3

» Sestry z infekčného sú náhodou celkom fajn

Vlastne ani neviem, ako som sa sem dostala. Posledné, čo si pamätam bola záchodová misa a moja hlava v nej.

Nuž áno, bolo mi akosi zle, ale nemuseli ma dať hned' na infekčné...! Alebo museli? Hm, neviem, každopádne som tu a dosť strašne sa nudím. Naposledy som v nemocnici bola, keď som sa narodila, takže je to tu pre mňa všetko nové. Na stravu sa sťažovať nemôžem, zatiaľ mi dávajú len suché rožky. Aj sestričky sú fajn. Len keby sa naučili otvárať dvere tak, aby som zakaždým nedostala srdcový záхват. Neviem, čím to je, ale tieto zdravotné sestry majú zvláštnu schopnosť nechať chorého človeka čakať desať minút, kým sa dovalia a starostlivo sa opýtajú: „Čo je!“ V tom okamihu však človeka úplne opustí odvaha čokoľvek povedať. Aj mňa skoro opustila, ale hrča, čo mi rástla na ruke rýchlosťou blesku, ma prinútila hovoriť. „Nebojte sa, to sme vám iba zle pichli infúziu.“ To mi odľahlo. Teda akože mi odľahlo, ale v skutočnosti ani veľmi nie.

Niektoré sestry si dokonca zapamätali aj moje meno. Len jedna ma nazvala tak dosť čudne. „To je tá hnačka zo včera,“ povedala doktorovi,

ktorý prišiel na vizitu. Tak som sa vôbec nehanbila... ale iba akože. A je tu ešte jeden anjel v bielom, čo stojí za spomenutie. Je to sestrička schizofrenička. Tak ju v duchu volám, lebo raz vojde do izby a povie mi: „Tu máš teplomer, odmeraj si teplotu. “ A keď sa o hodinu po ten teplomer vráti, povie: „No už ste si odmerali? Máte teplotu?“ A to sa stáva vždy, keď má službu. Raz mi vyká, potom tyká a ja nechápmem, v čom je klúč na vyriešenie tejto záhadu. Tieto sestry sú pre mňa fakt tajomstvom. Patrí im môj obdiv. Mňa by len tak nedonutili zobrať niekomu vzorku zo stolice (ešte tak zo stoličky možno áno) alebo poutierať starej tete zadok. No, keďže som tá kresťanka, tak po veľkom sebzaprení možno áno, ale robiť to za peniaze? Hm, asi nie...

Nuž, dostala som sa sem, ani neviem ako. Posledné, čo si pamätam, bola záchodová misa a moja hlava v nej. Ale keď ma pustia, budem si pamätať hádam viac. Minimálne tieto tety v bielom a ich milé, niekedy menej milé správanie.

Ruženka Repaská ZU 4

» Má štúdium žurnalistiky

zmysel?

Dvaja novinári, ktorých uznávam, sa pred časom vyjadrili, že štúdium žurnalistiky je zbytočné. Absolvent nežíška nič, čo by sa nenaučil v praxi a ak sa rozhodne zanechať žurnalistiku, so svojím vzdelením sa ľahko uplatní. Odporúčali nám, aby sme študovali radšej niečo „prirodne“.

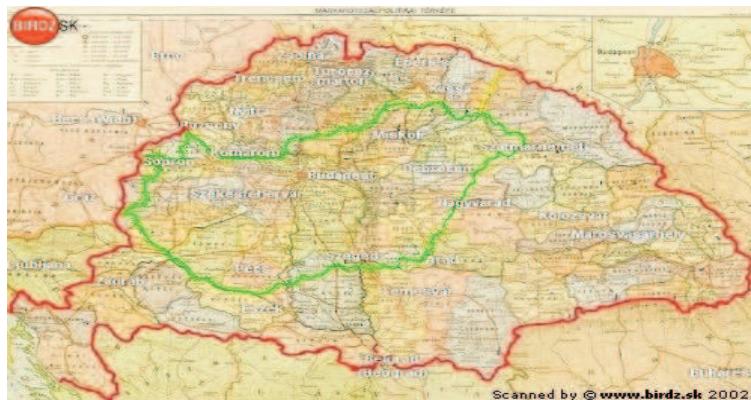
Od tej doby som sa z času na čas nad ich radou zamyslela: nemala som ísť radšej na ekonómiu ako prvý alebo na elektrotechniku ako ten druhý? Ved' podľa mňa patria obaja medzi špičku slovenských novinárov. Uvedomujem si, že táto otázka nepatrí medzi existenciálne a odpoveď na ňu nehľadám rovnako intenzívne ako na otázky, čo je to súčno alebo bytie a či je svet poznateľný. No rieka som si: „Myslím, teda som,“

a začala som analyzovať, či má moje dlhoročné štúdium praktický zmysel. Dospela som k záveru, že má. Dokonca som to aj pákrat počula. Ale vraví sa: lepšie raz vidieť ako dvakrát počuť.

Na východnom Slovensku sa celkom dobre darí istej sieti regionálnych novín, ktoré vydáva Petit Press. Asi pred dvoma rokmi som potrebovala na seminárnu prácu pre pána profesora Tušera nájsť v novinách prehrešky voči tomu, ako by žurnalistické žánre mali vyzeráť. Keď som už prelistovala všetky možné noviny, ktoré sme mali doma a niekoľko príkladov „spotvorenia“ žánrov som stále nemala, otvorila som práve spomínaný denník a mohla som si vybrať. Nechápala som, ako je možné, že sa v redakcii nájde miesto pre ľudí, ktorí píšu tak zle. Ale tento týždeň som tomu prišla „na kloub“. Zúčastnila som sa na porade redakcie študentskej prílohy tohto denníka. Šéfredaktor nás oboznámil s vyhliadkami do budúcnosti - zatiaľ každý bývalý šéfredaktor tejto prílohy má dobre platené miesto a často lepšie postavenie než niektorí vysokoškolsky vzdelení redaktori. Spomínaný šéfredaktor získal svoju funkciu po štyroch rokoch v redakcii a teraz má devätnásť. Čoskoro možno bude nasledovať svoju bývalú šéfkú do stálej redakcie denníka. Neprekáza, že si myslí, že okrem spravodajských žánrov (sem patria správy) ešte existuje jeden žánier, a to je rozhovor. Všetko, čo vie, sa naučil z praxe.

Gabriela Malastová ZU 4

Na mape mocenských záujmov Maďarov sú označené hranice Maďarska v súčasnosti a tie, ktoré by podľa Orbána a ďalších Maďarov mali patriť k Maďarsku. (zdroj foto: internet)

» Žalár národov ideovo stále žije

Podľa maďarského zemepisu je súčasťou tzv. Veľkého Maďarska celé Slovensko, ba dokonca zasahuje až na územie dnešného Poľska! Maďarsko je údajne 86 rokov (od Trianonu 1920) ponížované, čo je jedna z hanebných záležitosti súčasnej Európy.

Tvrďom zástancom a hovorcom tejto myšlienky na Slovensku je Miklós Duray. Poslanec Národnej rady Slovenskej republiky (NR SR) za SMK sedí v parlamente nepretržite od roku 1994. Problém irendenty je však ďalekosiahlejší. Súčasná propaganda predsedu Maďarskej občianskej strany FIDESZ Viktora Orbána a jeho prívržencov vychádza z hraníc platných pred štvrtým júnom 1920. Vtedy bola v Trianone uzavretá dohoda, ktorou Maďarsko ako jeden z agresorov počas prvej svetovej vojny muselo platiť vojnové reparácie a náhrady. Zároveň prišlo o časť svojho územia, z ktorého sa jednotlivé časti pripojili k už existujúcim nárom. Časť územia pripadla Rakúsku, srbo-chorvátsko-slovenskému kráľovstvu, Československu, Poľsku a Rumunsku. Najväčšia časť zostala samotnému Maďarsku. Žalár národov, ako bolo Uhorsko prezývané, tak padol na pohrebisku dejín. Ultranacionalisti a prívrženci tohto smeru za obnovenie veľkého Uhorska hovoria o popravení a ukrižovaní Maďarska! Fidesz na cele s Orbánom predovšetkým v roku 2002 staval svoju kampaň aj na tejto problematike. Orbán chcel byť premiérom 15-miliónového národa rozprestierajúceho sa v celej Karpatskej kotline. O osude piatich miliónov Slovákov, Rusínov, Slovincov, Rumunov, Srbov a časti aj Rakúšanov a Poliakov však nehovoril. Presadzovateľom týchto myšlienok na Slovensku je spomínaný Duray. Ten pri predvolebnom prejave 2002 na podporu Viktora Orbána uviedol: „Felvídek je s vami, Felvídek ťa podporuje, Viktor!“ Felvídek je výraz, akým bolo za čias Rakúsko-Uhorska označované horné Uhorsko, teda Slovensko. Tento Durayov výrok neboli ojedinelý. Do politiky vstupoval ako zakladajúci člen Spolužitia, s ktorým aj išiel do volieb na Slovensku v roku 1994. Na kongrese v Komárne rok predtým vyhlásil, že cieľom Maďarov je „politická a hospodárska samospráva a celková autonómia.“ O Maďaroch žijúcich na Slovensku povedal, že nie sú národnostnou menšinou, ale „komunitou maďarského národa.“ Duray a ďalší podporovatelia týchto irendistických názorov sa podľa viacerých slovenských politikov usilujú o autonómiu. Podľa toho by malo celé južné Slovensko vrátane Nitry či

Košíc pripadnúť Maďarsku. Slovenská národná strana na čele s Jánom Slotom už dávno užívala (vtedy PSNS) podnájmenie „upozornenie“ o hrozbe zo strany ľudí akými sú Orbán a Duray. Podľa nich im ide o celé územie Slovenska a nielen o južné oblasti. Na internete existuje stránka (www.felvidek.ma), kde je dokonca územie Slovenska zakreslené spoločne s autonómnym územím, ktoré by malo patriť Maďarsku! Fakt, že Miklós Duray, ktorý je poslancom NR SR, pochádza z Lučenca, žije v Bratislave, má svoju oficiálnu webovú stránku vedenú v maďarskom jazyku, tiež nepridáva podporu čestným úmyslom. Pri nedávnych parlamentných volbách v Maďarsku opäť svojim vyhlásením rozdúchal väsne na oboch stranach. „Na Slovensku existuje veľké nepriateľstvo voči Fideszu a Orbánovi, lebo ich považujú za stelesnenie maďarskej národnej politiky. Keď teroristickú hrozbu zverejnili maďarský premiér, nemohol to urobiť inak, než po konzultácii so slovenským partnerom, premiérom Dzurindom,“ formuloval Duray svoj útok na údajné spoľčenie sa Orbánovho protikandidáta Gyurcsányho so slovenským premiérom Dzurindom. Tí sa vraj mali dohodnúť na nedementovaní správ pochádzajúcich zo zdrojov oboch národných tajných služieb informujúcich o potencionálnej teroristickej hrozbe v Maďarsku. U našich južných susedov začala na veľkonočné nedeľu TV DUNA vysielať nový kanál názvom Autonomia. Že nejde o filmovú či športovú televíziu je jasné už z názvu. Podľa SNS ide o porušenie dohovoru o cezhraničnej spolupráci Rady Európy, pretože nevytvára tesnejšiu spoluprácu medzi národmi, naopak, podnecuje k jej narušaniu. Predseda Maďarskej akadémie vied Vizi E. Sziveszter považuje spustenie TV stanice Autonomia za dôležité. Podľa neho vďaka tejto stanici sa národnostné menšiny budú môcť oboznámiť navzájom so svojím úsilím. Iredentizmus a myšlienka veľkého Maďarska stále aktívne žije aj v podobe vyhlásení výkonného podpredsedu SMK a aktuálnej štvorky na kandidátku tejto strany k nadchádzajúcim voľbám. Nebezpečné nacionálno-šovinistické hnutie, ktorého cieľom je pripojenie územia iného štátu k svojmu, predstavuje na Slovensku reálnu hrozbu aj v 21. storočí. Ešteže Nemci nepožiadajú dobité územia z čias druhej svetovej. To by len bolo „veselo“.

Peter Kravčák

» Ako funguje

KATOLÍCKA UNIVERZITA

„Ctou a zodpovednosťou katolíckej univerzity je venovať sa bez výhrad veciam pravdy,” napísal pápež Ján Pavol II. vo svojej apoštolskej konštitúcii EX CORDE ECCLESIAE o Katolíckych univerzitách.

» NAJVYŠSIE KRUHY

Konferencia biskupov Slovenska dňa 17. mája 1999 **Dekrétom**

o zriadení Katolíckej univerzity v Ružomberku zriadila Katolícku univerzitu a navrhla jej zriadenia NR SR. Zákonom o Zriadení Katolíckej univerzity zo dňa 10. mája 2000 bola zriadená Katolícka univerzita v Ružomberku ako neštátnej vysoká škola. Zákonom NR SR č. 131/2002 zb.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa Katolícka univerzita stala konfesijnou verejnou vysokou školou. Škola tak podlieha tomuto zákonomu priatému 21. februára 2002. Podľa § 7 orgánmi akademickej správy verejnej vysokej školy sú:

- a, akademický senát;
- b, rektor;
- c, vedecká rada;
- d, disciplinárna komisia.

Podľa § 10 tohto istého zákona je rektor štatutárnym orgánom verejnej vysokej školy, ktorú riadi a navonok zastupuje. Rektor sa za svoju činnosť zodpovedá akademickému senátu vysokej školy. Predchádzajúci § 9 hovoriaci o akademickom senáte okrem iného hovorí: „volí kandidáta na rektora a navrhuje odvolanie rektora z funkcie...; a takisto „schvaľuje návrh rozpočtu verejnej vysokej školy, ktorý predložil rektor, a kontroluje hospodárenie s finančnými prostriedkami verejnej vysokej školy...“

Ak sa strácate v kľúčkach a paragrafoch, dá sa to aj zjednodušene povedať. Akademický senát je „parlament“, rektor je „predseda vlády“. Tak podobne pôsobia aj rektori vysokých škôl. Katolícka univerzita má jednu zvláštnosť. Kedže je zriadená Konferenciou biskupov Slovenska, tí majú právo dohliadať na chod univerzity. Hovorí o tom aj štatút KU. „Akademická obec i administratívna správa je povinná rešpektovať kompetencie Konferencie biskupov Slovenska, ako aj diecéznych biskupov, na území ktorých sa nachádza sídlo univerzity, fakulty alebo iných súčasťí univerzity a fakult. Konferencia biskupov

a práva voči univerzite a jej fakultám prostredníctvom veľkého kancelára univerzity. –Tým je v súčasnosti košický arcibiskup Alojz Tkáč. Podľa článku 9 štatútu KU, veľký kancelár predovšetkým dbá o zachovávanie zásad katolíckeho učenia a zastupuje univerzitu navonok. Ku kompetenciám veľkého kancelára patrí aj potvrdenie kandidáta na funkciu rektora pred jeho menovaním prezidentom SR a súhlas na jeho odvolanie na návrh akademického senátu. Štatút však nepočíta s možnosťou, že veľký kancelár odvolanie neodobrí! V tejto súvislosti Apoštolská konštitúcia Jána Pavla II. hovorí: „Biskupi majú osobitnú povinnosť podporovať katolícke univerzity a osobitne ich sprevádať pri zachovávaní a posilňovaní ich katolíckej identity aj voči autorite štátu. Primeraným spôsobom sa to dosiahne, keď sa medzi univerzitami a cirkevnými autoritami vytvorí a zachovávajú pevné osobné a pastorálne spojenia charakterizované vzájomnou dôverou, súhlasnou spoluprácou a stálym rozhovorom. Aj keď biskupi priamo nezasahujú do vnútorného vedenia, nemožno ich vnímať ako pôsobenie zvonku, ale ako účastníkov života univerzity.“

» FAKULTY

Univerzita sa člení na fakulty, vedecko-pedagogické pracoviská (Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka) a administratívnohospodárske a účelové pracoviská (ubytovacie a stravovacie zariadenia v Ružomberku a školiace a vzdlávacie pracoviská). Fakulty sú samosprávne súčasti univerzity. Organizáciu a vnútornú legislatívu určuje akademický senát fakulty a sú uvedené v ich štatútoch, ktoré schvaľuje akademický senát univerzity. Fakulty zriaďuje, zlúčuje, nariaduje ich splnenie, rozdeľuje a ruší rektor so súhlasom akademického senátu verejnej vysokej školy po predchádzajúcim vyjadrení Akreditačnej komisie. Orgánmi akademickej samosprávy fakulty sú obdobne ako pri univerzite akademický senát fakulty, dekan, vedecká rada a disciplinárna komisia.

»Správna rada Katolíckej univerzity podporuje väzbu univerzity a spoločnosti, ako aj špecifickú väzbu na zriaďovateľa. Uplatňuje a presadzuje verejný záujem i záujem zriaďovateľa, najmä pri využívaní

majetku a financií zverených do správy univerzity zo strany štátu a Katolíckej cirkvi. Má štrnásť členov vymenovaných i odvolateľných ministrom a všetky jej rozhodnutia schvaľuje veľký kancelár KU. Pôsobnosť správnej rady je predovšetkým vo finančnej a majetkovej oblasti univerzity. Vyjadruje sa k návrhom rektora na investície (kúpa, predaj, rekonštrukcie), prípadne ich schvaľuje po predchádzajúcim schválení návrhu akademickým senátom univerzity a fakulty. Vyjadruje sa takisto k dlhodobému zámeru univerzity a ďalším veciam, ktoré jej predkladajú rektor, minister, veľký kancelár alebo predseda akademického senátu.

»Akademickú obec univerzity tvoria podľa štatútu vysokoškolskí učitelia, výskumní zamestnanci a odborní pracovníci na vedeckých a pedagogických pracoviškach univerzity a ďalší zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním, ktorí sú v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas (podľa § 3 zákona) a študenti.

»Vedecká rada, ktorej členmi sú významní odborníci z oblastí, v ktorých univerzita uskutočňuje vzdelávanie, výskumnú, vývojovú, umeleckú alebo ďalšiu tvorivú činnosť.

Najmenej jedna štvrtina a najviac jedna tretina členov vedeckej rady univerzity sú osoby, ktoré nie sú členmi akademickej obce tejto univerzity. Členov vymenúva rektor a následne ich odobrí akademický senát. Úloha vedeckej rady spočíva vo vzdelávaco - pedagogickom procese. Vymenúva, určuje a schvaľuje vyučujúcich univerzity od profesorov až po hostujúce osobnosti. Udeľuje titul „doctor honoris causa“ (Dr.h.c.), „doctor scientarum“ (DrSc.) a „doctor emeritus“ (profesorom starším ako 65 rokov).

»Štatút KU schvaľuje akademický senát po vyjadrení kompetentnej cirkevnej vrchnosti. Ak sa vyskytne pochybnosť o zmysle a výklade niektorých jeho bodov, ich výklad vydáva akademický senát. O výklade musí informovať rektora a účinnosť nadobudne až po schválení veľkým kancelárom KU.

Morálny a duchovný odkaz dokumentu Sapientia Christiana sa vzťahuje aj na našu univerzitu: „Štatúty majú stanoviť, aby osobné a kolegálne autority medzi sebou tak úprimne spolupracovali, aby spoločným postupom najmä vo väčnejších akademických otázkach osobné autority používali túto moc, ktorá naozaj zodpovedá ich úradu.“

Peter Kravčák

» P.O. BOX

Nike o žurnalistike (história, prítomnosť, plány)

V lete roku 2000 hovorili, že vznikne masmediálna fakulta KU. Ale kto ju vybuduje? Ako začať? Bez skúseností, bez materiálneho zabezpečenia, ale s dôverou dekana sa na budovanie katedry v roku 2001 podujal katolícky kňaz. Do tohto bláznovstva vstúpili aj odvážni domáci i zahraniční učitelia. Napísali projekt študijného programu, nechať ho oponovať, na jeho základe získať akreditáciu päťročného magisterského štúdia a v júni 2002 už prijímať prvých študentov, to bol slušný výkon.

V novej inštitúcii, ktorá sa každý mesiac obávala, či bude na výplaty, hľadať zdroje na počítačovú sieť, rýchle pripojenie do internetu (čo je dnes samozrejmostou) a masmediálne laboratórium, bolo nezmyslom. Boli sme nútení hľadať podporu v zahraničí. Aj napriek neprajnosti zodpovedných sa to s Božou pomocou podarilo. Ako sme žiarili na konci septembra 2003 pri otváraní MML v F 215!

S novým zákonom o vysokých školách nás čakalo obhájenie práv na vzdelávanie v študijnom programe žurnalistika. Boli sme opäť úspešní, v máji 2004 sme získali akreditáciu na všetky tri stupne vysokoškolského vzdelávania, pre bakalársky, magisterský a doktorandský študijný program.

Rok 2005 sa niesol v znamení prípravy rekonštrukcie novej budovy fakulty, bol časom hľadania podpory pre tento projekt, obdobím zápasov s intrigami a intrigánmi. Napriek všetkému bolo úsilie zavŕšené novými priestormi a vybavením pre všetky katedry, aj pre katedru žurnalistiky. A stále to nie je koniec.

Napokon akreditačná komisia a následne minister školstva pozitívne posúdili našu žiadosť a v apríli 2006 nám priznali právo

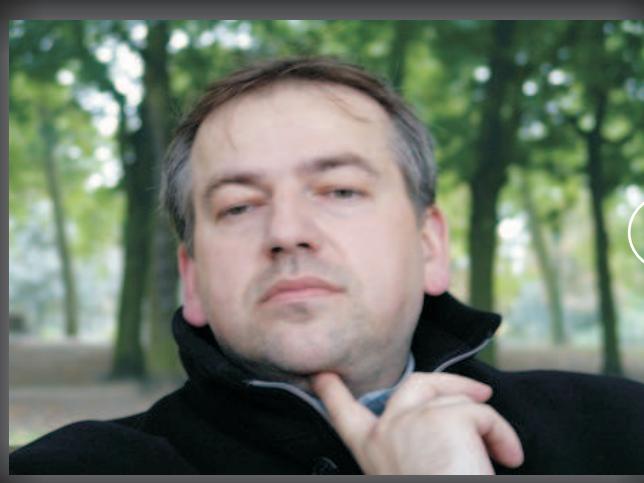
habilitácií a vymenúvaní za profesorov v odbore teória a dejiny žurnalistiky ako jedinej univerzite na Slovensku.

Je to málo?

Nastáva čas prehľbovať kvalitu práce. Učiteľov i študentov. Môžeme revidovať aj obsah študijných programov. Nemôžeme však rezignovať z cieľa pripraviť vzdelaných, kvalifikovaných a zodpovedných novinárov. Dôraz je kladený na tradičné vzdelanostné základy európskej kultúry a jej humanitnú orientáciu. Preto je v programe štátnej skúšky aj okruh filozofie, histórie a teológie. Aj napriek tomu, že v tejto chvíli o správnosti tejto cesty nie sú všetci študenti presvedčení.

Z prvého projektu žurnalistiky: *Absolvent žurnalistického štúdia na FF KU získa schopnosti byť silnou, prirodzenou osobnosťou, schopnou dialógu a kejkoľvek téme. Získa skúsenosť korektnie presadzovať svoj názor, ale aj prijímať kritiku a protiargumenty. Profesionalitu bude preukazovať nielen vo forme spracovania materiálov, ale aj v ich obsahu (etické spracovanie akejkoľvek témy). Jeho základnou motiváciou bude objektívne a pravdivé informovanie o dianí v spoločnosti. Okrem toho bude pracovať bez emocií a hľavne s argumentmi, získa dostatočný prehľad o spoločenskovedných odboroch, celospoločenský prehľad o dianí na Slovensku i v zahraničí, spozná princípy etickej práce novinára a pri ukončení štúdia sa slobom zaviaže k ich dodržiavaniu, spozná a bude rešpektovať ústavu a inštitúcie Slovenskej republiky, pracovať v mene humanistických ideálov a rešpektu voči demokratickému zriadeniu spoločnosti.*

Peter Olekšák

» Ako si vybrať partnera II.

Pokoj vám, ja som to. Aleluja! Tako veľkonočne vás vítam pri ďalšom pokračovaní mojej ságy venovanej vzťahom medzi mužom a ženou a týmto zdravím všetkých, ktorí schvaľujú homosexuálne zväzky. Ahoooj! (Berte to odlahčene, kamaráti, ved' sme si to už vyjasnili; pozri zumag.ku.sk)

Minule sme si uviedli páru imaginárnych príkladov, ktoré poukazovali na časte chyby pri výbere partnera. Dnes si povieme o tom, ako svojho partnera nezabíti.

Mnohí mladí idú do vzťahu s ružovými okuliarmi a počas neho sú nútene nasadiť si čierne, pretože zo sklamania majú kruhy pod očami do pol líca. Ved' keď sa stretnú dvaja s neobrúsenými povahami, rôznymi predstavami a s ľažkými zraneniami z detsvá, poviem vám, to dá zabrátiť. Aj Ježiš Kristus dosiahol víťazstvo až po utrpení, preto by do vzťahu mali vstupovať ľudia dospelí, muž schopní bojovať za svoju Princeznú, žena s vôľou sa mu podriadiť a s tým, že ich vzájomné rozhodnutie je pravdepodobne konečné - čiže s tým človekom chcú predstúpiť pred Boha a povedať „áno“. Týmto zdravím všetkých, ktorí chodia s niekým len tak alebo s niekým žijú bez sviatostného zväzku. Ahoooj!

Muž a žena sú stvorení rozdielne a rozdielne spôsoby sú im prirodzené. Žena túži, aby bola uistovaná a sýtená krásnymi slovami, ale nie tak, ako v nasledovnom príbehu jedného manželského páru. Muž svojej žene len raz povedal, že ju miluje. Ona, keď nabraľa odvahu, prišla za ním a pýta sa: „Miláčik, prečo mi už nehovoríš, že ma miluješ?“ Muž odpovedal: „Ved' som ti to raz povedal a keď sa to zmení, tak ti dám vedieť.“

Muž zas potrebuje byť pravdivo oceňovaný, priyatý svojou milou v každom okamihu, či sa rozhoduje dobre alebo zle. Potrebuje, aby mu žena nevyčítala a aby ho respektovala. On je hlavou ženy a jeho hlavou je Kristus. Týmto zdravím všetky feministky. Ahoooj!

Veľmi dôležitá je vzájomná komunikácia. My ženy si musíme uvedomiť, že chlapci niektoré veci jednoducho nevedia a my im o tom musíme s láskou povedať. Ale nie tak, že na nich nakričíme, manipulujeme ich a zákerne si výdobýjame svoje. Týmto zdravím všetkých mužov, ktorí dovolili, aby im žena vládla a oni boli pod papučou. Ahoooj!

Je potrebné, aby sa žena naučila aj počúvať, a keď jej muž povie niečo veľmi osobné, môže si otvoriť šampus, lebo tým jej vyjadriť hlbokú dôveru. Muž si zas musí uvedomiť, že žena inak premýšľa, musí sa zmieriť s tým, že to asi nikdy nepochopí, ale rešpektovať to.

Na jednoduchom príklade si teraz ukážeme, ako ľahko môže dôjsť vo vzťahu k nedorozumeniu kvôli nesprávnemu pochopeniu slov toho druhého: Jedného krásneho dňa, keď mal prísť za mnou môj Milý, som si dala novú fialovú sukňu s volánikom. Bola som presvedčená, že sa mu bude páčiť. Samozrejme, v hlave som mala desať možností, ako by mal na ňu zareagoval. Stretli sme sa. On sa na mňa s láskou pozrel, chytil ma za ruku a povedal: „Sukňa s volánikom?“ Hmm...“ A nič viac! Cítila som sa strašne. V duchu som kvílila: „Jemu sa vôbec nepáči! Už si ju nikdy neoblečiem.“ Po čase sa ma Drahý pýta: „Kedy si zas oblečeš tú krásnu sukňu s volánikom?“ Zaskočená som mu porozprávala, že som si myslela, že sa mu nepáči, lebo som čakala, že z nej bude lietať a skladať na ňu ódy.

Povedať svojmu partnerovi/ke o svojej potrebe, si vyžaduje určitú dávkú pokory, ale ak to dvaja spolu myslia

vážne, podarí sa to. Poviem vám však, že ak by môj snúbenec nemal Boha na prvom mieste a ak by som ja nemilovala Pána, už spolu nie sme. Na 100 %. Bez Boha by som nikdy nedokázala celiť svojim zraneniam a môj Milý by nebol schopný sám za mňa bojovať. Tako však máme po boku niekoho silnejšieho. Týmto zdravím všetkých, ktorí si myslia, že to bez Boha zvládnú. Ahoooj!

Takže drahí moji, rozprávajte sa, budte citlivou úprimní a nech sa všetko medzi vami deje v láske. Ved' mať vzťah je napriek všetkým ľažkostiam niečo neuveriteľne nádherné. Ahoooj!

**S láskou Monika Kurekovje,
budúca Krčmárikovje**

» Receptár (moja oddychôfka)

Zdravím všetkých skvelých ľudí. Všetci ruky hore!" Dnes sa ku mne dostal preklad jednej známej českej piesne a tak som si z nej hned' v úvode rubriky Menzoing dovolil zacitovať. Nerád preberám cudzie texty. Je to plagiátorstvo a v škole nás učili, že to nie je správne. Tento text má ale svoju hľbku, preto som sa s ním chcel s vami podeliť a možno vám tiež spríjemniť deň. Horeuvedený text sa svojimi hľkovými parametrami môže pokojne rovnať i s hrabovskou nádržou. Podotýkam len hľbkou. Pieseň je oveľa priezračnejšia a jasnejšia ako voda v spomínamej nádrži. Prečo spomínam tento skvost českej hudobnej scény?

Je to pieseň, ktorú som po uplynulom pôste počul na tanecnej zábave ako prvú. V pondelok mi nebolo dobre, v noci na utorok ma zmohla viróza a v utorok som zjedol iba tanier fazuľovej polievky. Od Veľkej noci už v Dunaji pretieklo veľa vody na to, aby som sa vrátil do normálu a jedol tak ako predtým. Nechutí mi. Všetko však pripisujem nie veľmi najlepšiemu výberu pesničky na tanecnej zábave v Zuberči, ktorú som v tú nedelu navštívil. Viem, že sa vám tieto moje slová čítajú neľahko, ale niekomu som sa musel zveriť. Stratenú chuť do jedla stále hľadám. Na to aby ste sa vyhli podobným nepríjemnostiam aké postihli mňa, nepočúvajte Veronu a čítajte radšej Menzoing.

» Očko

Potrebujieme:

- rožky
- cesnakovú, alebo rybaciú nátierku
- syr (eidal, gouda, iný)
- saláma (vysočina, gombasecká)
- uhorka
- špáradlá

Postup:

Rožky nakrájame na kolieska, ktoré natrieme cesnakovou alebo rybaciou nátierkou. Pokiaľ sme kolieska natreli cesnakovou nátierkou, stačí na ne nastrúhať syr. Tú rybaciu je najlepšie doplniť kolieskom salámy, syrom a kúskom uhorky. Potom ponapichujeme špáradlú do pripravených koliesok, aby sme sa nezabryzgali a vyzerali aspoň trochu intelligentne. Predtým ako očko skonzumujeme, mrkneme naň svojim očkom.

» Malinovka

Potrebujieme:

- voda
- malinový sirup
- čerstvé maliny
- ľad

Postup:

Kedže nemáte krčah, zabehnite k susedom a zapožičajte si ho. Cestou im vezmite valček na cesto, čo ste si požičali ešte pred sviatkami. Do krčahu vlejte malinový sirup -primerane. Zalejte vodou a roztok rozmiešajte. Dochutie malinami, ľadom a vychladené podávajte.

» Lahôdky

V dnešnom mojom receptári by som vás chcel zaviesť do sveta lahôdkových pokrmov, ktoré využijete hlavne pri návštavách, rôznych oslavách a tiež sviatostiach krstu, birmovania a prvých svätých prijímaniach vašich detí.

» Chlebíček

Potrebujieme:

- sendvič
- maslová nátierka
- šunka (môže byť aj saláma)
- syr
- zavárané uhorky (pre Považanov ohárky)
- zelená paprika
- vajce
- kastrálík
- sporák (zn. Mora 200)
- stopky

Postup:

Z kuchynskej linky vyberieme ten najostrejší nôž z dielne Hatoriho Hanza. Sendvič nakrájame na márne krajce a natrieme ich maslovou nátierkou, poprípade aj maslom kto bol v sobotu v Poľsku. Zapneme sporák, do kastrálika vlejeme vodu a postavíme ho na platičku s podobným priemerom ako má jeho dno. Do vody vložíme vajcia. V momente ked' začne vrieť voda, zapnite stopky. Zhruba po desiatich až dvadsiatich minútach vajíčka vytiahnite, ošúpte a nakrájajte. Na natretý krajec sendviča postupne ukladáme šunku, resp. kolieska salámy. Na to idú zákonite plátky syra, vajíčka a až navrch na krúžky nakrájaná paprika. Hostí pri konzumácii chlebíčkov pre istotu ponúknite servítkami.

» Navaril a nevykypelo.
Dušan Petričko

Slovenský syndikát novinárov,
Televízia Markíza, Matica slovenská,
Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene,
Literárny fond, Ministerstvo školstva SR,
Ministerstvo kultúry SR, Mesto Zvolen,
Banskobystrický samosprávny kraj,
Podpolianske osvetové stredisko vo Zvolene,
Občianske spoločenstvo Štúrov Zvolen

udeľujú

Diplom

časopisu

ZUMAG

za II. miesto
v súťaži ŠTÚROVO PERO 2005
kategória VYSOKOŠKOLSKÉ ČASOPISY

riaditeľ súťaže

predsedajúci poroty

Zvolen 29.4.2006

:fotoreport

Dvaja z trojčlennnej poroty pre vysokoškolské časopisy. Zľava profesor Andrej Tušer a docent Jozef Vatrál.

Počas diskusie sa našiel čas aj na čítanie.

Účastníci súťaže v čítární krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene.

Samozrejme, nepracovali sme stále. Čas na zábavu sa nájde vždy, aj počas konzultácie.